

A Szalézi Munkatársak hálózati kapcsolatainak fejlesztése

Témafelelős:

Dr. Ónodi Gábor, szalézi munkatárs

Szerkesztették:

Báangi-Magyar Anna, szalézi munkatárs

Dr. Ónodi Gábor, szalézi munkatárs

2018. március 31

Készült

Civil szervezetek szakmai programjának támogatásával 2017.

NEA-UN-17-SZ-0175

Tartalom

ELŐZMÉNYEK, CÉLOK, MÓDSZEREK.....	4
Megjegyzések	6
1.) AZ EGYES HELYSZÍNEK BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI	7
1.1.) Szalézi Rendház és Oratórium 9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 44.....	9
1.2.) Mazzarello Oratórium Pesthidegkút (MOP), 1029 Budapest, Templom köz 1.....	11
1.3.) ÓBUDA Segítő Szűz Mária Lelkészség Oratóriuma, 1032 Bp. III. Bécsi út 175.....	13
1.4.) Újpest Megyeri Plébánia Oratóriuma, 1044 Budapest, Aschner Lipót tér 10.	16
1.5.) Zafféry Károly Szalézi Középiskola Oratóriuma 2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. 63.	17
1.6.) Don Bosco Plébánia és Oratórium 2660 Balassagyarmat, Kossuth L. u. 41.....	19
1.7.) Don Bosco Nővérek Rendháza és Oratóriuma 2146 Mogyoród, Dózsa Gy. u. 37	22
1.8.) Szent József Szalézi Rendház 3700 Kazincbarcika, Május 1. út 11.	25
1.9.) Összegzés	27
2.) A „SZALÉZI IDŐK JELEINEK” ÖSSZEGYŰJTÉSE	30
2.1.) Szerzetesek javaslatai, gondolatai	32
2.2.) Szalézi munkatársak javaslatai.....	35
2.3.) Animátorok javaslatai	39
2.4.) A munkatársi hivatások helyzete hazánkban és régióinkban.....	43
3.) Összefoglalás	45

ELŐZMÉNYEK, CÉLOK, MÓDSZEREK

A Magyar Szalézi Munkatársak Egyesületét 2009-ben alapították azok a civil személyek, akik a Szalézi Szent Ferenc Társaságának szerzeteseivel együttműködve végzik tevékenységüket országsszerte, 10 helyi csoportba szerveződve.

A Magyar Szalézi Munkatársak Egyesületének feladata és célja a hátrányos helyzetű gyermekek, családok, fiatalok, kisebbségek védelme, érdekképviselete, nevelés, oktatás és képzés, az esélyegyenlőség elősegítése, valamint a társadalom érzékenységének kifejlesztése a hátrányos helyzetű fiatalok problémái iránt, országosan és a helyi csoportok specialitásainak megfelelően. Emellett az Egyesület kiadványok megjelentetésével is segíti a szalézi nevelési és pedagógiai módszer minél szélesebb körben való terjesztését.

Az Egyesület feladata a fentiek érdekében a helyi csoportok munkájának koordinálása, a regionális és világszervezetekkel való kapcsolattartás, a magyarországi munkatársak képviselete. Magyarországon az aktív munkatársak száma jelenleg mintegy 90 fő, akik tevékenységükkel napi szinten számtalan család és több száz, többségében hátrányos helyzetű fiatal életére vannak kihatással. Az Egyesület fennállásának 9 éve alatt szerves részévé vált a hazai szerzetesrend társadalmi szerepvállalásának és munkájának, ezzel kiérdemelve, hogy hivatalosan is elismert részévé váltak a Szalézi Munkatársak világszervezetének.

Az Egyesület 2016-ban támogatást nyert a Nemzeti Együttműködési Alap Új nemzedékek jövőjéért Kollégiumtól **A Szalézi Oratóriumok működésének felmérése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása**

című projektre, (pályázati azonosító: NEA-UN-16-M-0767 a projekt határideje 2017.márc. 31.)

A jelen pályázat keretei közt elkészült tanulmány a fenti munka elkészítése során megszerzett együttműködési tapasztalatokra építve kívánja a szalézi munkatársak munkáját elősegíteni.

Magyarországon, a szalézi szerzetesek 1991-es visszatelepedését követően minden szalézi házban, csatlakozva a szerzetesekhez megalakultak a helyi munkatársi csoportok. Ezeknek a csoportoknak a koordináló szervezete lett a 2009-ben megalapított Egyesület.

Az Egyesület tagjainak átlagéletkora ugyan csoportonként különböző, de meglehetősen magas (61 év), van, ahol meghaladja a 70 évet. Generációváltásnak kell bekövetkeznie (megkezdődött), ennek sikeréhez az új egyesületi tagok és jelentkezők számára az aktuális helyzet szabta feladatok világos megfogalmazására van szükség.

A szalézi szerzetesek száma, az 1991-es újrainduláshoz képest csaknem felére csökkent (mintegy 50-ről 30-ra), a magas átlagéletkor miatt bekövetkezett nagyszámú elhalálózással. Bízató a szerzetesnövendékek jelentkezési üteme, de vélhetően nem fog rövid idő alatt visszaállni az 1991-es létszám.

Egészen pontosan, az Tartományi statisztika szerint 2017 végén a helyzet a következő: Don Bosco Szalézi Társaságának Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartományában 2017. december 31-ig 33 szalézi szerzetes van, közülük 6 ideiglenes fogadalmas és 27 örökfogadalmas szerzetes.¹

Az elkötelezett laikusok, animátorok és munkatársak részvételére egyre nagyobb szükség mutatkozik.

¹ http://www.szaleziak.hu/article.php?t=tartomanyi_statisztika_2017_vegen (2018.03.21.)

A Szalézi Oratóriumok működésének felmérése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása című, 2016-ban elkészített tanulmány jelentős eredménye, hogy világosan körvonalazódik a **szalézi tevékenységek, oratóriumok hálózatosodása iránti igény**, a szerzetesek környezetében csoportosuló munkatársak és animátorok, valamint egyéb, az ifjúság gondozását végző szervezetek, iskolák, intézmények intenzív, szervezett kapcsolatok kiépítésével sikeresebbek lehetnek, mint külön-külön.²

A következőkben bemutatásra kerülő tanulmány két témakört dolgoz fel, két fő fejezetben.

Az első fejezetben azt tártuk fel, hogy

- az oratóriumok belső szervezeti struktúrái milyenek, milyen tevékenységek szerint alakultak ki azok csoportok, melyek a fiatalok segítésére, gondozására jöttek létre, és kik, milyen közösségek végzik ezeknek a csoportoknak az irányítását, gondozását, valamint, hogy
- a belső struktúrákhoz milyen külső, a helyi oratóriumok közvetlen vagy távolabbi környezetében elhelyezkedő szervezetek kapcsolódnak, milyen jellegű a kapcsolódásokkal.

A második fejezetben azokat a tématerületeket, kommunikációs csatornákat tártuk fel, amelyek a

- szerzetesek, animátorok és munkatársak érdeklődésének homlokterében szerepelnek, arra koncentrálnak, hogy miképp jelennek meg ezekben az „idők jelei”, és miképp lehetne a „családias kommunikációt” a két közösség között magasabb szintre emelni, valamint, hogy
- az oratóriumok körül működő csoportok, közösségek tagjai közül miképpen lehet a munkatársak utánpótlását, új csoportok létrejöttét elősegíteni.

Ez utóbbi témakör ráadásul a Szalézi Munkatársak 2017. évi regionális találkozásának is témája volt, a szerencsés egybeesés gazdagította a tartományi szinten összegyűjtött észrevételeinket.

A két nagy témakörben végzett adatgyűjtésnek és az adatok feldolgozásának két általános célja van:

- egyrészt a munkatársak lehetőségeire vonatkozó, az oratóriumi kapcsolati hálózatokba ágyazódó helyzetük bemutatása,
- másrészt a helyi csoportok sajátos adottságaiból fakadó különbségek megjelenítése, melyek az összehasonlítást, a fejlődésre vonatkozó inspirációkat szolgálhatják.

A következőkben bemutatásra kerülő felmérések elkészítésére az oratóriumok helyszínein, 3-3 fős munkacsoportok alakultak, az oratórium vezetője, egy munkatárs és egy animátor részvételével, (Szombathelyen és Balassagyarmaton nem 3 fős csoportok alakultak), az alábbiak szerint:

	SDB/FMA partner	Munkatárs partner	Animátor partner
Szombathely	P. Csány Péter SDB		Geider Gabriella
Pesthidegkút	Egyházi Kata FMA	Kalotainé Vass Noémi	Tóth Imre
Óbuda	Jani Áron SDB	Báangi-Magyar Anna	Mázik Réka
Újpest Megyer, Újpest, Clarisseum	P. Hartai Gábor SDB	Záhonyi Lajos Attiláné	Hamza Pál Gyuláné (munkatárs)
Nyergesújfalu	Kovács Sándor SDB	Wierlné Kárász Tímea	Kurdi Kata
Balassagyarmat			Marsiczky Roland
Mogyoród	Kovács Katalin FMA	Lichnerné Hegedűs Piroska	Horvát Melinda
Kazincbarcika	Fülöp Tibor SDB	Boza Éva	Hilóczki Zsuzsanna

² ÓNODI, GÁBOR et al.: *A Szalézi Oratóriumok működése, fejlesztési javaslatok*, 2017.
http://www.szaleziak.hu/doc/2016_project.pdf (2018.03.04.)

Megjegyzések

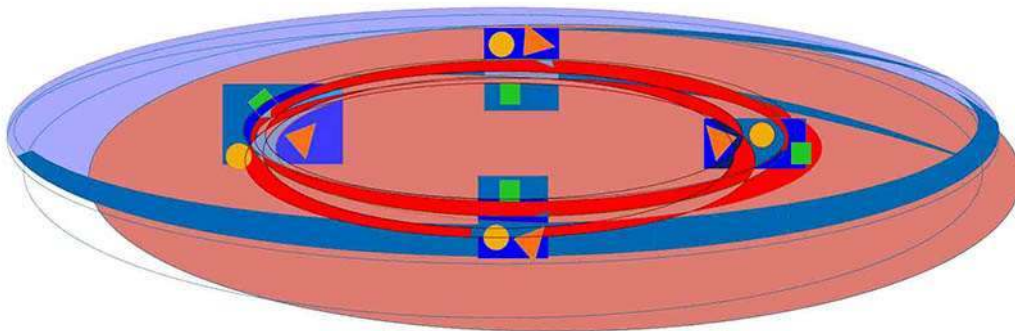
A következőkben dokumentált munka a Szalézi Család egymással együttműködő csoportjairól szól, illetve ezeknek a körülöttük élő társadalmi közeggel kialakult, kialakítható kapcsolatrendszeiről.

*A Szalézi Munkatársak „erős szolidaritást” vállalnak a társadalommal, amelyben élnek, s amelyben arra hivatottak, hogy világosság, só és kovász legyenek. Hisznek az emberekben rejlő erőforrásokban. Megosztják másokkal saját kultúrájuk értékeit, kiállnak amellett, hogy annak lényege a keresztény emberszeretet. Keresztény kritikai érzékkel támogatják az újdonságokat. Életükben „megtartják a jót” és főleg a fiatalokra figyelve igyekeznek az **idők jeleit** felfedezni.³*

Magyarul, a fenti idézetnek megfelelően a Munkatársak, együttműködve a Szalézi Család többi tagjával, igyekeznek felfedezni az „idők jeleit”,

- mind a működő, formálódó szervezeteikben, kapcsolataikban,
- mind pedig mondandójukban,

annak érdekében, hogy a körülöttünk kavargó világban felmerülő kérdésekre hiteles, mai szalézi választ tudjanak megfogalmazni.

Munkahipotézisünket a fenti ábra tartalmazza, nevezhetnénk a magyar tartomány univerzumát ábrázoló vázlatnak, de a következő táblázatok jelmagyarázatának is.

A kék négyszögek az egyes szalézi intézményeket jelképezik, mindegyikben van egy-egy sárga kör (munkatársak helyi csoportjai), egy-egy narancssárga háromszög (animátorok) és egy-egy zöld négyzet (civil közösségek).

Mindegyik négyszög a pirossal jelzett ellipszisen helyezkedik el. A piros körök a szerzeteseket jelképezik, akik 3-6 éves ciklusidők ritmusában cserélődnek az egyes helyszíneken, bejárva a teljes hazai tartományt.

A tartományi környezetünkben pedig egyéb pályákon egyéb szervezetek mozognak, fejlődnek, melyekkel olykor sikerül kölcsönösen előnyös kapcsolatokat találni, olykor párhuzamosan zajlanak a munkák és itt helyezkednek el a célcsoportjaink is, akiket el kell érni az Örömhírral.

Fontos, hogy miféle belső struktúrák alakulnak ki az egyes helyszíneken és miféle kapcsolati hálózat köti össze a társadalmi-települési valósággal az egyes szalézi intézményeket.

Ha azt szeretnénk, hogy új személyek, csoportok, közösségek csatlakozzanak a törekvéseinkhez, meg kell mutatni nekik, hogy hogyan is működünk, ki a szereplők, kikkel kell párbeszédet folytatnunk.

Márpedig ezt szeretnénk, ezért ajánljuk szeretettel az érdeklődőknek a vizsgálataink eredményeit.

³ *Apostoli életút – Alapszabály 16*, Szalézi Munkatársak Egyesülete, Budapest, 2017. (Továbbiakban AÉ-A)

1.) AZ EGYES HELYSZÍNEK BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI

A feladat elkészítéséhez a következő kérdésekre kértünk válaszokat:

A helyszínen működő oratóriumi csoportokra vonatkozóan:

- Sorold fel a helyszínen az oratóriumhoz kapcsolódóan működő csoportok neveit!
- Mely korosztály számára kínálnak az egyes csoportok programokat?
- Milyen tevékenységeket végeznek ezek a csoportok?
- Ki irányítja a csoportok működését?
- Az elkötelezett világiak (munkatársak, animátorok stb.) hogyan működnek közre ezek működésében?
- Milyen téren mutatkozik igény a segítségre?

A létező kapcsolatokra vonatkozóan:

- Melyik működő csoportnak van külső szervezettel kapcsolata?
- Melyikkel (nevezd meg a szervezetet)?
- A kapcsolat jellege milyen?
 - o Fogadó-e, tehát a külső szervezettől fogad be az oratórium gyerekeket, fiatalokat, segítők?
 - o Küldő-e, tehát a külső szervezethez lehet az oratóriumi gyerekeket, segítőköt küldeni egyes programjaikra?
- Kik a kapcsolattartók?
- Milyen tevékenységek lebonyolítására vonatkozik a kapcsolat?
- Milyen téren mutatkozik igény a segítségre?

A lehetséges kapcsolatokra vonatkozóan:

- Van-e a helyszín elérhető környezetében olyan külső szervezet, amellyel érdemes, lehetséges lenne az együttműködés?
- Van-e olyan feladat az oratóriumban, amelynek megoldásához külső szervezet, személy közreműködése lenne szükséges?
- Van-e olyan igény a helyszín elérhető környezetében, amely oratóriumi közreműködést igényelne?
- Ha mutatkozik olyan feladat, amely közreműködéssel volna lehetséges, mire volna szükség a közreműködés megindításához?

További, a munkaközi konzultációk során megfogalmazott kiegészítő kérdések:

- Melyik csoport, személy biztosítja az oratóriumon belül működő csoportok közti kommunikációt, összhangot, együttműködést?
- Ki a felelős az oratóriumon belül működő csoportok „szalézi identitásáért”? (egyéb szervezetek esetében szokás „minőségbiztosításról” beszélni, volna-e szükség ilyesmire, kinek a feladata ez és hogyan oldja meg?)
- A beérkezett válaszok szerint nem volt egyértelmű az oratóriumi „csoport” meghatározása, Kérjük, próbáljátok meg elmagyarázni, hogy a Ti esetetekben a programok, a korosztályok, az irányító felelősök figyelembevételével miképp érdemes az oratóriumi csoportokat meghatározni!
- A válaszok szerint az sem volt egyértelmű, hogy mi is az „oratórium”, mely csoportokat kell beletartozónak tekinteni és melyeket külső, közreműködő „küldő” vagy „befogadó” csoportnak, szervezetnek. Kérjük, próbáljátok meg elmagyarázni, hogy a Ti esetetekben miért a bemutatott oratórium-lehatárolást használjátok.

A kérdéssorra adott válaszokat egyrészt szövegesen, másrészt táblázatokba szerkesztve foglaltuk össze, helyszínenként, majd a fő jellemzőket külön kiemeltük.

Strukturális jellemzőket, általánosítható tapasztalatokat kerestünk, ebből kifolyólag talán elsikkadtak fontos részletkérdések, az egyes helyszíneken élők számára meghatározó elemek.

A bemutatásra kerülő vizsgálati eredmények a bevezetőben bemutatott csoportok és az egyeztető fórumok produktuma, a bemutatható információk minőségét, részletességét, hitelességét a helyi csoportmunka intenzitása és a csoporttagok helyismerete egyaránt befolyásolta.

A bemutatásra kerülő kép a fentiek miatt „szubjektív elemekkel tarkított pillanatkép”, melynek célja amellett persze, hogy a lehetőségekhez képest valósághű legyen, a tájékoztató lelkesítés, legfőképpen azok számára, akik aktívan bele kívánnak folyni valamelyik helyszínen a

- közös
- gyönyörű,
- lelkesítő és korszerű,
- egyre időszerűbb és fontosabb,
- szerzetesek, animátorok, munkatársak és civilek által együtt végzett

SZALÉZI MUNKÁBA.

1.1.) Szalézi Rendház és Oratórium 9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 44.

A belső struktúra jellemzői:

Az oratórium mellett, hogy a szalézi rendház és plébánia keretei közt működik, nagy színházteremmel is rendelkezik, infrastruktúrája sokoldalú. Animátorok, munkatársak és az egyházközségi tanácsban aktív civilek is közreműködnek a csoportok munkájában.

A feltüntetett csoportok profiljaikkal jól kihasználják az infrastrukturális lehetőségeket.

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Az oratóriummal küldő jellegű kapcsolatban a közeli városi és egyházmegyei iskolák állnak, valamint az érdeklődők nem intézményesült köre, a plébániához kapcsolódó családok köréből.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Szerencsés helyzet, hogy a szomszédos egyházmegyei iskola sportlétesítményeinek használata gazdagítja az oratóriumi programokat, és jelentős az oratóriumi - plébániai gyerekek és a püspöki székesegyház kapcsolata is.

Tervezett a plébánia filiáiban is oratóriumok szervezése.

Ad 1.1.) Szalézi Rendház és Oratórium 9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 44.

Támogatók					Szombathely környéke
Környékbeli partner szervezetek "küldők"					Szombathely
Helyi partner szervezetek "küldők"	Brenner János Általános Iskola és Gimnázium	Dési Huber István Általános Iskola	gyerekek átjönnek az oratóriumba 50 órás közösségi szolgálat teljesítése A plébánia-Templom, színház helyeinek használata ↓		
Oratóriumi csoportok	Szt. Károln Próbánia	hittan csoport	elsőévfőző bérmlákozó felkészítő	ministráns csoport	Animátorok kézműves csoport
Felelősök Irányítók	Sz. Civiltek, egyházközségi Tanács	Animátorok Munkatársak			
Helyi partnerszer vezeték "fogadók"	Brenner János Általános Iskola és Gimnázium	Székesegyház, ministráns szolgálat	Munkatársak Animátorképzések, animátor-találkozók, lelki-gyakorlatok ↓		
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"	terv: oratóriumok megszervezése, Újperint, Sorokmajor	Munkatársak tartományi szintű koordinációja ↓	MSZME Közgyűlés, Egyesületi Fórum, SZALIM		
Külföldi partnerszer vezeték "fogadók"					Külföld

1.2.) Mazzarello Oratórium Pesthidegkút (MOP), 1029 Budapest, Templom köz 1.

A belső struktúra jellemzői:

Az oratórium belső struktúrája a „klasszikus” oratóriuménak felel meg, a nővérek a munkatársak és az animátorok csoportjait, a hittanosokat és az oratóriumi gyerekeket egyaránt az oratóriumi komplexum részeként tekintik.

„Nálunk a gyerekeket legfeljebb alkalmi csoportokba osztjuk (pl. nyári tábor 2 hétig vagy évközi oratóriumban imához, ilyenkor korosztály szerint vannak beosztva), de ezeket a csoportokat nem nevezném oratóriumi csoportoknak”.

A munkatársak csoportja erősítésre szorul, a korábban aktív csoport tagjai koruk és egészségügyi állapotuk miatt egyre kevésbé aktívak az oratóriumban

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Szerencsés, hogy a nővérek saját óvodája az egyik fontos szervezet, mely sok fiatal családot szervez az oratórium környezetébe, ehhez kapcsolódik a plébánia és közösségeinek jelenléte.

Környékbeli a Cseppkő Gyereketthon, ahonnan ugyancsak jönnek gyerekek az oratóriumba.

Fontos egyedi jellegzetesség, hogy az oratórium programjai közt egyéb egyházi közösségek (Regnum Marianum) is helyet kapnak, ezáltal lelki kapcsolatok ápolására is lehetőséget kínálva. Egyházon belüli ökumené.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Az 5 említett helyi szervezet közül 2 szoros programszerű kapcsolatot kínál az oratóriummal, a 3 közeli iskolában hitoktatás zajlik, megalapozva az iskolák „küldő” szerepét.

A gyereketthonnal való kapcsolattartásban az animátorok is részt vesznek.

Ki a felelős az oratóriumon belül működő csoportok „szalézi identitásáért”?

- Aki az életét tette rá, hiteles ember.
- Az oratórium melletti rendházé. Illetve olyan tartományi programoké, amik kifejezetten ezt erősítik: animátor képzés, animátor találkozó, lelkigyakorlatok.
- Mindenki. Akár szerintem más oratóriumból is szólhat valaki, ha azt látja, hogy valami nem „szalézi módon működik” vagy akármelyik szerzetes, munkatárs, animátor, szülő stb., ami fontos szerintem, hogy erről tudjanak beszélgetni.

Ad 1.2.) Mazzarello Oratórium Pesthidegkút (MOP), 1029 Budapest, Templom köz 1.

Támogatók	Don Bosco Nővérek Háza Alapítvány, anyagi támogatás kezelése II. Kerületi Önkormányzat: anyagi és erkölcsi támogatás, technikai segítségnyújtás		Pesthidegkút környéke
Környékbeli partner szervezetek "küldők"	Cseppekó gyereketthon		
Helyi partner szervezetek "küldők"	Budapest - Pesthidegkút - Ófalu - Sarlós Boldogasszony plébánia	Don Bosco Nővérek Szent Család Óvodája	Pesthidegkút
	a plébániához tartozó gyerekek fogadása ↓	Regnum gyerekek jönnek az oratóriumokba étkeztetés helye nyári oratóriumok alkalmával ↓	
		Regnum csoportoknak, más közösségeknek csapatepítés, karitászk alkalmak, hely biztosítása ↓	
Oratóriumi csoportok	Munkatársak	Animátorok	Oratórium
Felelősök	Animátorok		
Irányítók	Animátorok		
	hely biztosítása, imaháttér ↓	Hitoktatás	Hitoktatás
	hely biztosítása, nagyobb rendezvényekhez ↓	Hitoktatás	Hitoktatás
Helyi partnerszer vezeték "fogadók"	Budapest - Pesthidegkút - Ófalu - Sarlós Boldogasszony plébánia	Klebelsberg Kulturkúria	Remetekert-városi Általános Iskola
		Máriaremete - Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskola Gimnázium	
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"			Cseppekó Gyereketthon
Külföldi partnerszer vezeték "fogadók"			MISZME Közgyűlés, Egyesületi Fórum,
			SZALIM
			Pesthidegkút környéke
			Külföld

1.3.) ÓBUDA Segítő Szűz Mária Lelkészség Oratóriuma, 1032 Bp. III. Bécsi út 175.

A belső struktúra jellemzői

Az Óbudai Oratórium vezetője az Oratóriumhoz tartozónak tekinti a Segítő Szűz Mária Lelkészség keretei között működő összes csoportot és tevékenységét.

A 15 csoport került megnevezésre, ezek között csak 1 (pénteki oratórium) viseli a klasszikus elnevezést.

A csoportok működtetéséért, azok irányításáért felelős személyek, közösségek 4 csoportba sorolhatóak:

- szerzetesek
- animátorok
- munkatársak
- civilek

A „nem szerzetesek” aktivitására jellemző, hogy a felsorolt 15 csoport közül csak 7 csoport működésében vesz részt szerzetes közvetlenül, 5 csoport pedig kizárólag civilek irányításával működik.

Fontos jellegzetesség, hogy 4 olyan csoport van, ahol a közreműködők több csoportból tevődnek össze, a Szalézi Család tagjainak együttműködése figyelhető meg.

A sokféle csoport és irányító munkájának, lelkiségének összehangolását végzi az Oratóriumi Tanács, melynek

- tagjai: oratórium vezető, kápolna vezető, animátorok, munkatársak, közösségi tagok;
- tevékenység: oratóriumi ügyek szervezése, egyeztetése, könnyítése, háttérzése;
- segítség: külső kapcsolatok feltérképezése, kápolna közösség tagjainak nagyobb mértékű bevonása.

Az „átlagos” oratóriumi profilok közül kiemelkedik

- a „reggeliztetésből” átalakult „vacsoráztatás, korrepetálás” csoportja, igazodva az általános iskolás gyerekek célcsoportjának időbeli igényeihez;
- „Szalézi Szellemi Műhely”, mely a közelben lakó filozófus/vallástörténész, klasszika-filológus/teológus házaspár gondozásával működik évek óta;
- Vietnami Közösség, mely a lelkészségen működő vietnami misszionáriusoknak a fővárosban élő vietnami katolikusok közt végzett evangelizációjának eredménye.

A Lelkészségben számos olyan esemény zajlik, amely nem csoportprogramként jelenik meg, ez esetben ugyancsak az Oratóriumi Tanács az, ahol a feladatok kiosztása megtörténhet.

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

A „küldő” szervezetek, amelyek egyrészt saját fenntartású iskolák és óvodák, másrészt állami vagy alapítványi fenntartású intézmények, alapvetően gyermekeket küldenek az oratóriumi csoportokba.

Fontos kivétel a

- Szalézi Kollégium, melynek diákjai aktív közreműködést vállalnak a gyermekek korrepetálásában, valamint
- az óbudai és távolabbi középiskolák diákjai, akik a kötelező közösségi szolgálatukat végezhetik az oratóriumi csoportokban.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Az Óbudai Szent Péter és Pál Főplébánia a fiatalok lelki nevelésében (bérmálkozás) vesz részt egyházmegyei pozíciójából kifolyólag is.

A Szalézi Kollégium, amellett, hogy küldő, fogadó is, az itt szervezett képzési programokon az animátor fiatalok is részt vehetnek. Hasonlóképpen kétoldalú a kapcsolat az anyaotthonnal, mert ott is megrendezésre kerülhetnek alkalmi oratóriumi programok, az alapítványi tanoda pedig az oratóriumi nevelési gyakorlattal bírók nevelési munkáját is igénybe veszi.

Fontos két „fogadó szervezet” a SZALIM (Szalézi Ifjúsági Mozgalom) és a MSZME ((Magyar Szalézi Munkatársak Egyesülete), mely az animátorok és a munkatársak tevékenységének tartományi és nemzetközi koordinációját is ellátja.

A lehetséges kapcsolatokra vonatkozóan:

Van-e a helyszín elérhető környezetében olyan külső szervezet, amellyel érdemes, lehetséges lenne az együttműködés?

- környékbeli iskolák: Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola, Óbudai Nagy László Általános Iskola Zápor és Váradai utcai részlegei, Kerék Általános Iskola és Gimnázium, (kapcsolatok kiépítése már folyamatban)
- környékbeli plébániák (főplébánián kívül): Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, Óbuda-Hegyvidéki Szentháromság Plébánia, Kövi Szűz Mária Plébánia
- Óbudai Kulturális Központ
- alapítványok, egyesületek (Összefogás Óbudáért Egyesület, Jövőbarát Alapítvány)

Van-e olyan feladat az oratóriumban, amelynek megoldásához külső szervezet, személy közreműködése lenne szükséges?

- szakmai tudást igénylő területek fejlesztése: pl. mentálhigiéné, pedagógiai képzés, PR/hirdetés, egészségügyi továbbképzés, épületek állapotának fenntartása

Van-e olyan igény a helyszín elérhető környezetében, amely oratóriumi közreműködést igényelne??

- családsegítőben kihelyezett csoportfoglalkozás
- a Szent Péter és Pál Általános Iskolában tanítás utáni „kis oratórium”

Ha mutatkozik olyan feladat, amely közreműködéssel volna lehetséges, mire volna szükség a közreműködés megindításához?

- külön felelős az oratórium vezetőjén kívül, állandó jelenléttel, reklám/hirdetés/érdeklődés felkeltése

INGYEN KORREPETÁLÁS

Általános iskolásoknak (1-4. osztályos), minden tantárgyból. Könyvtárolásuk is jelentkezhettek, előre egyeztetett időpontban.

HELYSZÍN: Óbuda Don Bosco Iskolánk (1032 Óbudahegyvidék, Benczúr 175.)

IGÉNYELÉS: egyetemista, tanár, szülő

ÉRTÉKELÉS: * szerdánként: 16:30 - 17:30
* vasárnaponként: 10:30 - 12:30

A tanulás után megfigyelés (személyes) egy-egy alkalomra és játékos (pl.) beszélgetés, fórumok, jelképes oratóriumok (pl. Zápor utcai iskolától kezdve) is lehetnek. Egy tanítási évben 4-5 alkalommal.

INFORMÁCIÓ
Lélek Áron lelkész: 1032-20 254-0500
lelkes@aronszerviz.obbuda@gmail.com

1.4.) Újpest Megyeri Plébánia Oratóriuma, 1044 Budapest, Aschner Lipót tér 10.

A belső struktúra jellemzői:

Oratórium programkínálat 7-14 éves korú gyermekek részére, nyári oratórium vezető: SDB, szalézi munkatárs közreműködésével,

Mely korosztály számára kínálnak az egyes csoportok programokat?

- munkatársak: nyugdíjas klub tagjainak,
- animátorok: gyermekeknek, fiataloknak,
- énekkar: fiatalok, felnőttek

Milyen tevékenységeket végeznek ezek a csoportok?

- munkatársak: ünnepek alkalmával előkészületek: szendvicsek készítése;
- animátorok: hétfégi oratóriumi foglalkozások előkészítése, nyári napközis tábor lebonyolítása, csoportfoglalkozások, nyári vándortáborban aktív részvétel csoportvezetőként;
- énekkar: templomi liturgikus ünnepeinken énekelnek, zárándoklatot szerveznek nem csak énekkari tagoknak

Ki irányítja a csoportok működését?

- munkatársak: felelős munkatársi vezető, animátorok
- szalézi szerzetes: oratóriumvezető
- énekkar: kántor

Az elkötelezett világiak (munkatársak, animátorok stb.) hogyan működnek közre ezek működésében?

- munkatársak: havi összejövétel vezetése,
- animátorok: az oratóriumba járó gyermekek és fiatalok heti programjait szervezik és lebonyolítják

Milyen téren mutatkozik igény a segítségre?

- aktív emberek megkeresése és bevonása az oratóriumi életbe/programokba

A létező kapcsolatokra vonatkozóan:

- Külső szervezet: az 50 órás szolgálattal kapcsolatosan két intézmény vette fel velünk a kapcsolatot:
 - Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
 - Újpesti Könyves Kálmán Gimnázium

A lehetséges kapcsolatokra vonatkozóan:

- *Van-e a helyszín elérhető környezetében olyan külső szervezet, amellyel érdemes, lehetséges lenne az együttműködés?:* a környék általános iskolái
- *Ha mutatkozik olyan feladat, amely közreműködéssel volna lehetséges, mire volna szükség a közreműködés megindításához?:* iskolákba szórólapok kihelyezése, az intézményvezetővel való kapcsolattartás, az oratóriumi programokról való rendszeres tájékoztatás
- *Melyik csoport, személy biztosítja az oratóriumon belül működő csoportok közti kommunikációt, összhangot, együttműködést? :* szalézi szerzetesek, oratóriumvezető, szalézi animátorok

1.5.) Zafféry Károly Szalézi Középiskola Oratóriuma 2536 Nyergesújfalú, Kossuth L. 63.

A belső struktúra jellemzői:

Az oratórium a Zafféry Károly Szalézi Középiskola keretei között bontakozik ki. Az itt működő csoportok a szervezett programok résztvevőiből alakul, nincs „állandó” tagság.

Érdekes, hogy sem az animátoroknak, sem a munkatársaknak nincs szervezett csoportjuk az oratóriumon belül.

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Az oratórium elsősorban a szalézi iskola diákjainak szabadidős és lelki programjait szervezi, de egyre nő az egyéb nyergesi és környékbeli iskolákból származó érdeklődő fiatal száma. A munkatársak az iskola keretei közt formálódó csoport, részben tanárokból részben iskolán kívüli személyekből áll.

Tervezik a városi Gyerekjóléti szolgálattal való kapcsolatfelvételt.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Fontos fejlemény az iskola keretei közt működő oratórium struktúrájában a „biztonságos” keretek közül való kilépés, az esztergomi leánynevelő intézetben megszervezett oratórium felé.

A középiskolás korosztályból kinőtt animátorok és munkatárs tanárjuk, valamint az oratórium vezetője együtt a végzik ezt a munkát, jelezve, hogy a felnőtté váló animátorok a szalézi missziót vonzó feladatnak tekintik.

Ad 1.5.) Zafféry Károly Szalézi Középiskola Oratóriuma, 2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. 63.

Támogatók	Nyergesújfalu város Önkormányzata: anyagi és erkölcsi támogatás, technikai segítségnyújtás				Nyergesújfalu környéke
Környékbeli partner szervezetek "küldők"		Környékbeli iskolák	SZALIM		Nyergesújfalu környéke
Helyi partner szervezetek "küldők"	Zafféry Károly Szalézi Középiskola	Egyéb nyergesi iskolák	munkatársak	Tervezett kapcsolatot: Gyerekjóléti szolgálat	Nyergesújfalu
	gyerekek átjönnek az oratóriumba 50 órás közösségi szolgálat teljesítése	gyerekek átjönnek az oratóriumba	Szervezés, jelenlét az oratóriumban, programokon	animátorképzések, animátorok, találkozó, lelki-gyakorlatok ↓	
Oratóriumi csoportok	ScB Példászmunka	Játéknapok	Kézművescsoport	Tervezett fejlesztés: Gyerekjóléti programok	
Felelősök Irányítók	ScB	Animátorok	Munkatársak	Munkatársak munkájának tartományi szintű koordinációja	
		Rendszeres programok szervezése	Animátorok munkatársak ↓		
Helyi partnerszer vezeték "fogadók"					Nyergesújfalu környéke
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"		Esztergomi Oratórium, a Leánynevelő Intézetben		SZALIM	Nyergesújfalu környéke
Külföldi partnerszer vezeték "fogadók"					Külföld

1.6.) Don Bosco Plébánia és Oratórium 2660 Balassagyarmat, Kossuth L. u. 41.

A belső struktúra jellemzői:

A helyszín struktúrája átmenetinek tekinthető, a szalézi szerzetesek közvetlen jelenléte megszűnt, mégis mind animátorcsoport, mind pedig munkatársi csoport működik, megtartva egyházmegyei kertek között is a szalézi oratóriumban kialakult fő strukturális elemeket.

Jelentős a formálisan el nem kötelezett civilek jelenléte és aktivitása.

A csoportok működtetéséért, azok irányításáért felelős személyek, közösségek 3 csoportba sorolhatóak:

- plébános
- ős-animátorok(!), akik még megmaradtak a szalézi időkből
- munkatársak

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Az 5 küldő szervezet közül 2 iskola helybéli, a maradék 3 tartományi szervezet, mutatja, hogy a szalézi családdal nem szűnt meg a kapcsolat. Örömteli, hogy mind az animátorok (kiemelten a szombathelyiek és mogyoródiak), mind a munkatársak fenn kívánnak tartani kapcsolatokat a helyi csoportokkal.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

A fogadó iskola létesítményeivel tudja kiszolgálni az oratóriumi programokat, az idősothton lakói számára rendezett programok az oratóriumban működő csoportok szociális érzékenységére utal, túl a kifejezett ifjúsági programokon. Fogadó szervezeteként fel vannak tüntetve a tartományi ifjúsági és munkatársi koordinációt végző szervezetek, az oratóriumi csoportok ezen tartományi csoportok rendezvényein egyre ritkábban vesznek részt.

Balassagyarmat – Városi elismerés az animátoroknak, 2018-03-16 ⁴

Balassagyarmat város önkormányzata az 1848-as forradalom évfordulóján, a Magyar Köztársaság Nemzeti Ünnepén a városi önkormányzati rendezvények részeként ünnepélyes keretek között Balassagyarmat Közösségéért-díjban részesítette a szalézi oratórium animátorait.

"A Szalézi Oratórium Animátorai olyan pillérei városunkban a közösségi életnek, amely a keresztény nevelésen kívül nagy hangsúlyt fektet az általános emberi, társadalmi értékekre is. Példaértékű az a munkásság, amellyel a fiatalok körében a vallási szocializáció folyamatát népszerűsítik, felhívva ezzel a figyelmüket arra, hogy fontos a közösség, hiszen az ember csak közösségben tud kibontakozni igazán. A közösség tagjai aktívan szerepet vállalnak a városban és a környékén élő szülők gyermekeinek nyári táboroztatásában is, ezáltal is erősítve Balassagyarmat civil életét."

Az animátorok közössége nagyon köszöni a város vezetésének a Balassagyarmat Közösségéért-díjat. Nagyon büszkék az elismerésre, mert ez azt jelenti, hogy amit hosszú évek óta tett az oratóriumi közösség, köztük az animátorok, az városuk számára is értéket képvisel.

Animátorként Don Boscó-t tekintik nevelői példaképnek, aki azt a küldetést hagyta rájuk, hogy jó keresztényeket, becsületes állampolgárokat neveljenek, és ők maguk is azzá váljanak. Az oratóriumban tevékenykedő animátorok, papok, szalézi szerzetesek, munkatársak és minden segítő azon dolgozott az elmúlt években, hogy a balassagyarmati fiataloknak legyen egy értékkeremtő közössége és helye.

Rengeteg fiatal saját szabadidejét, energiáját, kreativitását nem sajnálva segít ebben. Ezt a célt szolgálják a pénteki oratóriumok, a játéknapok és a nyári napközis tábor. Szívesen emlékeznek vissza az előtük járókra, felnőtt segítőkre, előző generációk animátoraira, akik mutatták az utat és nagyon jó látni a lelkesen tevékenykedő fiatalokat is, akik ezt a küldetést továbbviszik.

Köszönik minden segítő támogatását, a szülők bizalmát, akik rájuk bízzák gyerekeiket, és főleg a gyerekek lelkesedését és szeretetét köszönik, hiszen velük és értük valósulhat meg mindez. Reméljük, tevékenységük továbbra is a helyi fiatalok javára válik majd

⁴ Balassagyarmat – Városi elismerés az animátoroknak, [SZALÉZIAK.HU](http://szaleziaik.hu) 2018.03.16.

http://szaleziaik.hu/article.php?t=balassagyarmat_varosi_elismeres_az_animatoroknak (2018.03.21.)

Ad 1.6.) Don Bosco Plébánia és Oratórium, 2660 Balassagyarmat, Kossuth L. u. 41.

Támogatók	Városvezetés, Városi Strand, Túzóltóság, Balassagyarmati Fegyház és Börtön Cégek, Pékségek, Pizzériák, Papírboltok, Élelmiszerboltok, Runner Nyomda és Copy Print nyomdák Íjászegyesület, Színház				Balassagyarmat környéke
Környékbeli partner szervezetek "küldők"		SZALIM	Óbudai Oratórium	MSZME	Balassagyarmat környéke
Helyi partner szervezetek "küldők"	Balassa- gyarmati középiskolák				Balassagyarmat
Helyi partner szervezetek "fogadók"	Szent Imre Keresztény Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző-iskola	Balassa- gyarmati középiskolák			Balassagyarmat
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"	Szent Imre Keresztény Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző-iskola	Szent Erzsébet Idősek otthona	Szombathelyi és Mogyoródi Oratórium	MSZME Közgyűlés, Egyesületi Fórum	Balassagyarmat környéke
Külföldi partner szervezetek "fogadók"					Külföld
Oratóriumi csoportok	50 órás közösségi szolgálat teljesítése	Animátorképzés, animátor- találkozó, lelki- gyakorlatok	Animátor képzés, animátor- kiegészítők	Konzultációk	
Felelősök irányítók	Elsősorban: animátorok, animátor- kiegészítők, lelki- gyakorlatok	Animátorképzés, animátor- kiegészítők, lelki- gyakorlatok	Animátor képzés, animátor- kiegészítők, lelki- gyakorlatok	Animátor képzés, animátor- kiegészítők, lelki- gyakorlatok	
Helyi partner szervezetek "fogadók"	Szent Imre Keresztény Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző-iskola	Szent Erzsébet Idősek otthona	Szombathelyi és Mogyoródi Oratórium	MSZME Közgyűlés, Egyesületi Fórum	Balassagyarmat környéke
Külföldi partner szervezetek "fogadók"					Külföld

1.7.) Don Bosco Nővérek Rendháza és Oratóriuma 2146 Mogyoród, Dózsa Gy. u. 37

A belső struktúra jellemzői

A Mogyoródi Oratórium a 6500 lakosú nagyközségben működik, számos jellegzetessége ebből fakad.

- *Az oratórium nem egy hely, hanem egy lelkiület: olyan programok megvalósítása, mely a személy növekedését szolgálja, de olyan kapcsolatok kialakításának a keresése, hogy a megérezhessék a többiek az evangélium örömhírét. Érzékennyé válik a lélek, ha biztosságot, elfogadást, egyjátékos vidám környezetet talál.*
- *Az Oratórium része az óvoda, nemcsak azért, mert az Oratórium helyiségét (nagyterem és foci pálya) használja az óvoda, hanem az ott dolgozó szalézi munkatársak viszik oda az oratóriumi lelkiületet.*

A felmérés során 11 csoport került megnevezésre, ezek között csak 1 (ifjúsági oratórium) viseli a klasszikus elnevezést, számos egyéb csoport egészíti ki ezt és kínál egyéb programokat.

A csoportok működtetéséért, azok irányításáért felelős személyek, közösségek 3 csoportba sorolhatóak:

- szerzetesek
- animátorok
- munkatársak

A fenti három csoport mellett természetesen itt is vannak „civil” segítők, ám ők nem szervezett és programszerű munkát végeznek (pl. a polgárőrök).

A nővérek minden csoport munkáját közvetlenül irányítják, mellettük főképp az animátorok kerülnek bevonásra rendszeresen.

1 csoport munkájában vesz részt rendszeresen munkatárs, 4-ben animátorok, 1-ben külső munkatárs.

Speciális oratóriumi csoport: volt óvodások vasárnapi oratórium, mely az óvoda nevelési programjába is bekerült, mint „utógondozás”.

Az Oratóriumban számos olyan esemény, program zajlik, amely nem csoportprogramokként jelenik meg, ezek megvalósítását az animátorok és a munkatársak aktív együttműködése segíti.

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

A „küldő” szervezetek száma 8, ezek közül 4 helybéli, 4 környékbeli.

A környékbeli partnerek viszonylag magas számát egyrészt az oratóriumnak községi elhelyezkedése indokolja, másrészt az aktív kapcsolatépítési munka eredményezi. Figyelmet érdemel

- Az egyházmegyei fiatalokkal való kapcsolattartás, mely a szalézi lelkiség iránti érdeklődésre utal,
- A „speciális foglalkozások előadói” csoport, sport és zenei programok lebonyolításához, mely a programok és szervezőik szakmai igényességére utaló tény,
- Az egyéb tartományi oratóriumok munkája, a tapasztalatcsere iránti nyitottság.

Fontos kiemelni, hogy az állami általános iskola nem csak gyerekeket küld az oratóriumba, hanem az ott tanító tanárok közül is vannak, akik segítőként megjelennek az oratóriumi foglalkozásokon.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

- Az Oratórium fontos bázis-intézménye a nővérek által fenntartott óvoda, mely mind „küldő”, mind „fogadó” szerepet ellát.
- Hasonlóképpen szoros és kétoldalú a kapcsolat a község Plébániájával, annak közösségével.
- Az oratóriumi programokat szervezők erős helyi integráltságára utal, hogy egyedül itt került megemlítésre a helyi vállalkozókkal való kapcsolattartás (mogyoródi munkahelyek), melyek a fiatalok pályaválasztási döntéseiben segítenek gyakorlati bemutatókkal. Fontos Don Boscói gondolat, a többi oratóriumban is fontos lenne.

A „fogadó szervezetek” sorában került megjelenítésre az a fontos fejlemény, hogy kapcsolódva a mogyoródi „anyaházhoz” Erdőkertesen kialakult az Oratórium, mely munkatársi irányítással önállóan működik, és formálódik ennek mintájára Vácszentlászlón is a helyi Oratórium.

Fontos két „fogadó szervezet” a SZALIM (Szalézi Ifjúsági Mozgalom) és a MSZME (Magyar Szalézi Munkatársak Egyesülete), mely az animátorok és a munkatársak tevékenységének tartományi és nemzetközi koordinációját is ellátja.

Jelentős küldő és fogadó szerepet játszik a MGS Triveneto, a "nővérek tartományának SZALIM-ja".

A lehetséges kapcsolatokra vonatkozóan:

Van-e a helyszín elérhető környezetében olyan külső szervezet, amellyel érdemes, lehetséges lenne az együttműködés?

- helyi kis tv-társaság
- szorosabbra fűzni a kapcsolatot a családsegítővel + jó lenne együttműködési szerződést kötni
- polgárőrök, rendőrség
- szorosabbra fűzni a kapcsolatot a védőnővel
- helyi sportegyesületek, szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó szervezetek (foci klub(ok), íjászat, lovarda, aquapark, labdagyár stb.)
- Művelődési Ház - pl. ne legyen 3 húsvéti készülődés, hanem lehetne egy közös
- valamilyen busztársaság (a nagyobb létszámú kirándulásokhoz, utazásokhoz)
- lehetne nem csak Mogyoródra is gondolni (pl. Gödöllő, Fót, Újpest, környező falvak) - nincs konkrétum, de biztos rengeteg a lehetőség

Van-e olyan feladat az oratóriumban, amelynek megoldásához külső szervezet, személy közreműködése lenne szükséges?

Általában nincs, mert olyanokat találunk ki, amihez van emberünk, de ha lenne lehetőség, jó lenne:

- szakszerű korrepetálás/fejlesztés
- különböző rendhagyó programok (pl. kirándulások, vendéglőadók, szervezetek meghívása/megnézése) lebonyolításában, utaztatásban is szükségünk van külső szervezetek együttműködésére
- ha nagyobb helyszínre van szükségünk, akkor is kell külső segítség
- családsegítő szervezettel együttműködve tudunk csak foglalkozni sok gyerekkel

Ha mutatkozik olyan feladat, amely közreműködéssel volna lehetséges, mire volna szükség a közreműködés megindításához?

- pénzre, szakszerű segítséghez ugyanis szakember kell, aki valószínűleg nem fog önkéntesként korrepetálni/fejlesztteni.
- kapcsolatok kialakítására (nagyon sok lehetőség van, sokról biztosan nem is tudunk)
- mások tapasztalatai, ajánlások (kiknél érdemes érdeklődni, kikhez érdemes menni)
- kapcsolattartó(k) az oratórium részéről
- lelkes animátorok, gyerekek

Melyik csoport, személy biztosítja az oratóriumban belül működő csoportok közti kommunikációt, összhangot, együttműködést?

Ki a felelős az oratóriumban belül működő csoportok „szalézi identitásáért”?

- Oratóriumvezető a házigazgatóval egyetértésben és támogatásával, együttműködve a közösség nővéreivel, akik az egyes csoportokat kísérik.

Ad 1.7.) Don Bosco Nővérek Rendháza és Oratóriuma, 2146 Mogyoród, Dózsa Gy. u. 37

<p>Támogatók</p> <p>Don Bosco Nővérek Háza Alapítvány, anyagi támogatás kezelése</p> <p>Polgárőrség, technikai segítségnyújtás</p> <p>Mogyoród település Önkormányzata: anyagi és erkölcsi támogatás, technikai segítségnyújtás</p> <p>Szt. Mihály plébánia, szülők</p>											
								MGS Triveneto, Italia	Külföld		
Környékbeli partner szervezetek "küldők"								Egyéb tartományi oratóriumok	Mogyoród környéke		
Helyi partner szervezetek "küldők"	Laura Vicuna Óvoda	Szt. Mihály Plébánia	Mogyoródi Általános Iskola	Családsegítő és gyerekJóléti szolgálat					Mogyoród		
Az idejéről gyerekek részvételére tartó oratórium- fogadások	A plébániához tartozó gyerekek fogadásai	tanulók részvételére tartó oratórium- fogadásai	gyermek fogadások	Sportfoglalkozások vezetői	50 órás közösségi szolgálat teljesítése	tapasztalatgyűjtés, tapasztalatcserre	Olasz vendég animátorok látogatása nyári oratóriumok szervezésében				
Oratóriumi csoportok	Szalkai munkatársak	Animátorok	Tanulósoba	Ifjúsági oratórium	Gyerek rózsafüzér	Baba-mama klub	Filmklub	Gitar tanfolyam	Színhátszínház kör	Kis animátorok	Gyerek oratórium
Felelősök irányítók	Héja										
Munkatársak dolgoznak	Hely biztosítása rendezvények számára, inahattér	Hely biztosítása rendezvények számára, inahattér	tanácsadás, fiatalok pályaválasztásának elősegítése	hely biztosítása rendezvények számára, inahattér	nyári oratórium	Animátor- találkozó Hitoktatás	Munkatársak rendezvények szervezéséért	Tartományi munkájának tartományi szintű koordinációja	Animátor- képzés Oratóriumi segítség		
Helyi partnerszervezetek "fogadók"	Laura Vicuna Óvoda	Szt. Mihály Plébánia munkahelyek	Mogyoródi Művelődési Ház	AQUAPARK	Mogyoródi Általános Iskola						Mogyoród
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"						MISZME Kögyűlés, Egyesületi Fórum,	SZALIM	Erdővertesi Oratórium	Tenn: Vácscsentszölő Oratórium		Mogyoród környéke
Külföldi partnerszervezetek "fogadók"									MGS Triveneto, Italia		Külföld

1.8.) Szent József Szalézi Rendház 3700 Kazincbarcika, Május 1. út 11.

A barcikai oratórium mutatja egyidejűleg a legerősebb koncentrációs jellemzőket a belső struktúrát tekintve és a leginkább decentralizált jellemzőket a külső kapcsolataikat tekintve.

A belső struktúra jellemzői:

A plébánián és a rendházban működő szervezetekhez a „központban” viszonylag kisszámú animátor és munkatárs kapcsolódik, mellettük megtalálhatóak el nem kötelezett civil segítők is.

A küldő szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

Helyben két helyszín tekinthető küldő szervezetnek, a két szalézi fenntartású nagy iskola. A környéken több valóságos és potenciális küldő szervezet létezik, részben a plébániához filiákként kapcsolódó falusi egyházközségek, részben az animátorok és munkatársak tartományi szervezetei.

A fogadó szervezetekkel való kapcsolat jellemzői

A barcikai oratórium-komplexum különös értékei a fogadó szervezetek, helyszínek sokrétűségében rejlik. 6 olyan fogadó helyszín szerepel a struktúrában, ahol oratóriumok kerülnek megszervezésre, mindegyik helyszínen az ottani csoportok igényeinek megfelelő programokkal.

A helyszínek többségén nem csak a fiatalok a helyszínhez tartozóak, hanem az ott feladatokat vállaló animátorok és tanárok, civilek is.

Az egymástól némileg elkülönülő oratóriumi helyszíneken működő csoportok számára integráló erejű a Sportcsarnok, amelynek több programja is nyitott az összes barcikai csoport számára.

Ad 1.8.) Szent József Szalézi Rendház, Oratórium 3700 Kazincbarcika, Május 1. út 11.

Támogatók	Lehetőség: Kazincbarcika Város Önkormányzata Lehetőség: vendéglátók, ékeztetési segítség				Kazincbarcika környéke
Környékbeli partner szervezetek "küldők"	Gyerekközhöz Kurtyán	Vidéki egyház- községek: Balajt, Kisvárd, Bánhorvát Sajókaza Múcsony	SZALIM		Kazincbarcika környéke
Helyi partner szervezetek "küldők"	Szalézi Szent Ferenc Gimnázium	Don Bosco Általános Iskola, Szakközép-iskola, Szakgimnázium			Kazincbarcika
Animátor-jelöltek 50 órás közbizségi szolgálat teljesítése	Animátor-jelöltek Munkatárs-tanárok	Gyerekek részt vesznek az oratórium programjain	Gyerekek részt vesznek az oratórium programjain	Tartományi rendezvények, szervezés	
↓	↓	↓	↓	↓	
Oratóriumi csoportok Felelősök SZB irányítók	↓ Közös Felelősök SZB	↓ Animátorok Szalézi munkatársak	↓ animátorok Munkatársak	↓	
Oratóriumi programok szervezése	Oratóriumi programok szervezése	Oratóriumi programok szervezése	Kupameccsek Sport programok szervezése	Oratóriumi programok szervezése	Animátorképzések, animátor-találkozók, lelki-gyakorlatok koordinációja
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Helyi partnerszer vezetők "fogadók"	JÁTÉKNAPOK Szalézi Szent Ferenc Gimnázium	ORATÓRIUM Foci Korrepetálás Don Bosco Általános Iskola, Szakközép-iskola, Szakgimnázium	KOLL-HIFI Don Bosco Kollegium Benmaradós hétvégi programok	ORATÓRIUM Kazincbarcika Herbolya	Nyári Oratóriumi programok szervezése
Környékbeli partner szervezetek "fogadók"			Don Bosco Sportközpont	Caritas Családi Táborok	Animátorképzések, animátor-találkozók, lelki-gyakorlatok koordinációja
Külföldi partnerszer vezetők "fogadók"					SZALIM MSZME Közgyűlés, Egyesületi Fórum.
					Külföld

1.9.) Összegzés

A külső szemlélő sokszor csak ennyit (lásd a felső képet), - egy üres, esetleg elhasznált udvart - lát az Oratóriumból. Pedig, ha a kép háttérére is kíváncsiak vagyunk, gazdag és nyüzsgő életet találunk.

– *„Itt tud kicsi gyerek is nagy gólt rúgni” - mondta Csány Péter Atya mosolyogva, mikor a fenti képen látható sportudvart megmutatta, sejtetve, hogy az udvaron, szűkössége ellenére is sok esemény zajlik.* Ezt a gazdag sokszínűséget próbálják rendszerezni a bemutatott táblázatok.

- **Az oratóriumok belső szerkezetét tekintve igen gazdag a kép.**

Hány csoport alkothat egy oratóriumot?

A **csoportok száma** 3 (Kazincbarcika, Nyergesújfalu) és 16 (Óbuda) között változik.

De már a két legkisebb csoportszámot jelző Oratórium közt is lényegi a különbség:

- *a barcikai 3 esetében mindegyik „operatív” munkát végez, (szerzetes-animátor-munkatárs), míg*
- *a nyergesi 3 maga a munkahely, az „operatív” munkát végző csoportok (animátorok, munkatársak) ettől elkülönült „külső” csoportokként kerültek feltüntetésre.*

Az oratóriumi csoportok száma önmagában tehát nem értékmérő, az elvégzett munka intenzitása a kérdés, és az oratóriumhoz kapcsolódó „küldő” vagy „fogadó” jellegű partnerszervezetekkel való kapcsolattartás módja.

Kik irányítják a csoportok munkáját?

Természetesen mindenhol egy szerzetes az oratóriumfelelős. A csoportokkal **dolgozó, azokat irányító** közösségek száma, jellege összefügg a csoportok számával.

Szerencsés helyzet alakul ki ott, ahol a szerzetesek által fenntartott intézmények dolgozóiból alakul munkatársi közösség (Nyergesújfalu, Mogyoród, Kazincbarcika).

A nagy csoportszámok mellett megjelennek a (animátori fogadalommal, munkatársi ígérettéttel) „**nem elkötelezett**” civilek közösségei is. Civileknek tekinthetők a plébániai jogállású szalézi központokban működő egyházközségi tanácsstagok, vagy az „ernyőszervezet” Balassagyarmaton, akiket már nehezen tud elérni a munkatársak Egyesülete. Civilekként jelennek meg azok a közreműködők is, akik a szerzetesek által fenntartott iskolák, óvodák dolgozói és emellett még oratóriumi feladatokat is vállalnak, vagy a szalézi fenntartású templomba járó családok közösségei is.

Ezt látva merül fel az identitásörzés, az együttműködők közti kommunikáció kérdése, minden oratóriumnak kell ezzel foglalkoznia. Az óbudai „Oratóriumi Tanács” működése ebből a szempontból iránymutató.

A „nem elkötelezett” civilek közösségeit tekinthetjük „**még nem elkötelezett**”, de a szalézi lelkiesség iránt érzékeny személyek közösségeinek, akik közül néhányat egész biztosan érdemes meghívni a potenciális munkatársak kezdeti formációjára.

Mivel foglalkoznak a csoportok?

A csoportok **profiljai** általában a vallásos-kreatív szabadidő-eltöltés, tantárgyi korrepetálás tématerületekre terjednek ki. Óbudán ez kiegészül a vietnami közösség pasztorálását végző csoporttal, a korrepetálás a vacsoráztatással, külön leánycsoport alakult kórusként, a fiúk ministráncsoportját kiegészítve, a hitoktatás magasiskolája pedig a Szalézi Szellemi Műhely.

Szalézi hagyományt őriznek a színjátszó körök Mogyoródon és Szombathelyen, az Ifjúsági Zenekarok Balassagyarmaton és Újpesten.

Az **idősgondozás** is több helyszínen részévé válik az oratóriumi munkának, akár Nyugdíjas Klubként (Óbuda és Újpest Megyer), akár külső, fogadó partnerszervezetként (Balassagyarmat).

- **A partnerszervezetekkel való együttműködés intenzitását is több szempontból lehet minősíteni.**

A legalapvetőbb kérdés, hogy vannak-e a közelben ilyenek?

A Mogyoródi Oratórium, mint a bemutatottak közt az egyetlen „falusi”, mintaértékű, mert épp a jelenlévő viszonylag kisszámú potenciális partner közt a partnerkeresés terén talán a legmesszebb jutott, megtalálta például a helyi vállalkozásokat, akik intenzíven és nagyon hasznosan segítik a fiatalokat a pályaválasztási döntéseikben. Emellett, ha helyben nem találnak megfelelő partnert, hívnak távolabbról.

Milyen tevékenységeket végző szervezetek lehetnek partnerszervezetek?

Kézenfekvő, hogy a szalézi szerzetesek által fenntartott intézmények (óvodák, iskolák, kollégiumok) partnerei legyenek az oratóriumoknak. A legtöbb esetben ráadásul kettős szerepben, küldő és fogadó intézményekként. Nő azoknak a partnerszervezeteknek a száma, amelyek az állami vagy alapítványi szférában végeznek szociális, ifjúsággondozó, családgondozó tevékenységeket. Szerencsés folyamat, hogy a középiskolák diákjai számára kötelező „kötelező közösségi szolgálat” helyszíneként egyre több szalézi oratórium is szerepel.

Érdekes, hogy a szalézi nővérek oratóriumainak kapcsolatai közt megjelennek az „egyházmegyei fiatalok” és „más lelkiességi mozgalmak fiataljai” is, mely nagyon fontos nyitottságot, együttműködési hajlandóságot jelez.

Hol is vannak az oratóriumok?

Viszonylag kényelmes helyzetben vannak azok az oratóriumok, melyek a magas gyereklétszám, központi elhelyezkedés és jó infrastruktúra miatt állandó helyszínei a csoportok foglalkozásainak.

Partnerszervezetekkel lehet nagyon előnyös együttműködés tárgya az oratóriumi központban hiányzó infrastruktúra pótlása, szép példáját láthatjuk ennek Szombathelyen.

Örömteli újdonság viszont, hogy több helyen lettek sikeresek a filia-oratóriumok, úgy, hogy egy-egy oratórium vezetője, az animátorok, a munkatársak együtt, vagy külön-külön olyan külső helyszíneken, ahol erre igény mutatkozott, új oratóriumot hoztak létre.

Ennek „ősmintája” a pécsi oratórium, mely ebben a tanulmányban nem került említésre, de a nyergesújfalui oratóriumból Esztergomba, a mogyoródiból Erdőkertesre, Vácszentlászlóra (ez még kísérleti állapotban van), a szombathelyiből tervezik, hogy újra Újperintbe, Sorokmajorba kivonulnak, oratóriumokat működtetnek.

A szalézi lelkiség ezek által is terjed kifelé a települési-térségi környezetbe.

Helyzeténél fogva (több iskola, a kollégium, sportcsarnok, Herbolya városrész, a plébániai filiák) a kazincbarcikai is ilyen, több központi helyszínre terjeszkedő oratórium.

2.) A „SZALÉZI IDŐK JELEINEK” ÖSSZEGYŰJTÉSE

Tanulmányunk második felében azokat témákat, hangsúlyokat szeretnénk bemutatni, amelyek manapság az oratóriumok szalézi szereplőit foglalkoztatják. Különösen keressük az „idők azon jeleit”, amelyek korunk, hazánk és egyházunk helyzetéből fakadóan foglalkoztatják az animátorokat, és a munkatársakat. A felvételeiket kiegészítik azok a források, ahol ezekről további információkat szereznek be, továbbá azok, a kérdezettek által kedvelt kommunikációs csatornák, ahol ezekről a fontos témákról szívesen folytatnak eszmecsserét. Egyik célunk ezzel az volt, hogy megvizsgáljuk, hogy a fiatalok és a kissé idősebb munkatársak osztoznak-e érdeklődési köreikben, vagy saját tapasztalataikból fakadóan tudnának-e egymással ezekről a kérdésekről érdemi párbeszédet folytatni? Mindezt annak a jegyében, hogy közös Don Boscó-i örökségünk fontos részét, a *családiasságot* a kommunikáció szintjén is jobban meg tudjuk élni.

Fontos szempontokat kaphatunk ehhez a szalézi szerzetesektől is, akik mindkét csoport hivatását és értékeit ismerve, s egyszerre kívülről is látva az animátorokat és munkatársakat, érzékeltethetik a csoportok „idők jeleiből” fakadó, most legfontosabb erőit.

Mindkét csoport hasonlóan elkötelezett és tetterre kész. Mégis adódik sok különbség, amelyek reményeink szerint mégis inkább inspirálóak lesznek, s nem hoznak eltávolodást. Az itt olvasható összefoglaló célja, hogy egymás jobb megismerése által az együttműködés is hatékonyabb legyen. A felvételeket gondolatébresztőnek szánjuk, beszélgetések kiindulópontjának. De soha ne feledjük, hogy ez nem „recept gyűjtemény”, hanem vélemények, javaslatok és eredményes módszerek összegzése, ami a folytatás kiindulópontja lehet, de nem az „egyedül üdvözítő” megoldás.

Nem titkolt célunk volt annak a vizsgálata is, hogy vajon az animátorokra tekinthetünk-e a szalézi munkatársak utánpótlásaként? Bár a közös szalézi lelkeségből fakadóan sok mindenben osztozunk, arra világítanak rá a válaszok, hogy nem feltétlenül vezet egyenes út az animátor ígéret után a munkatársi ígérethez. Munkatársként elköteleződni inkább kissé idősebb fejjel, már más élethelyzetben teszik az érdeklődő jelöltek. Az együttműködés a szalézi művekben viszont nem csak szükséges, de nagyon gyümölcsöző is lehet az egyén és a nagyobb Szalézi Család számára is, bármely csoport tagjai vesznek részt benne.

Tesszük mindezt II. Vatikáni zsinat buzdítására, nem csak a Szalézi Család, de az egész egyház javára: „Egyháznak mindig kötelessége vizsgálni és az evangélium fényénél értelmezni az idők jeleit, azért, hogy minden nemzedéknek megfelelő módon tudjunk választ adni az emberek örök kérdéseire a jelen és az eljövendő élet értelméről és e kettő összefüggéseiről. Így tehát ismernie és értenie kell a világot, melyben élünk, várakozásait, vágyait és gyakran drámai vonásait.”⁵

⁵ II. Vatikáni Zsinat: *Gaudium et spes* 4 <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=16#GS4>

A feladat elkészítéséhez a következő kérdésekre kértünk válaszokat:

- 1.) A szalézi munkatársak által fontosnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, melyekkel kapcsolatos tapasztalataikat át tudják, át kívánják adni az új munkatársi generációknak
Gondolunk itt:
 - a civil együttműködők jelentősége az egyház, a szalézi közösség életében, a keresztény (értelmiség?) felnőtt feladatai
 - a professzionális hivatás és a civil hivatás kapcsolatai
 - a család és a tágabb közösségek
 - a munkatársi hivatás életpályamodellje (különböző fázisai)
- 2.) Az animátorok által legfontosabbnak ítélt aktuális kérdések, témakörök melyekkel kapcsolatban érdeklődnek hitelesnek tekinthető civil, felnőtt, katolikus, szalézi válaszok, vélemények iránt (akár szalézi, egyházi és társadalmi, helyi vagy globális témájú kérdések is lehetnek).
- 3.) Milyen forrásokból keresel válaszokat a kérdéseidre?
- 4.) Nevez meg egy-két frissen megjelent cikket, filmet, tanulmányt, amely a Téged érdeklő kérdéseket felveti vagy éppen megválaszolja. (Ha letölthető az internetről, add meg a címét!)
- 5.) Kikkel beszéled meg legszívesebben a téged érintőlényeges kérdéseidet?

További, a munkaközi konzultációk során megfogalmazott kiegészítő kérdések:

- 6.) Mik a szalézi szerzetesek által fontosnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, amelyekkel kapcsolatos tapasztalataikat a *munkatársak* át tudják, át kívánják adni az animátoroknak?
- 7.) Mik a szalézi szerzetesek által fontosnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, amelyekkel kapcsolatos tapasztalataikat az *animátorok* át tudják adni a munkatársaknak?
- 8.) Milyen, jelenleg is meglévő, működő fórumokról tudsz, amelynek keretei között a munkatársak, illetve az animátorok közti párbeszéd, tapasztalatcsere lebonyolítható lenne?
 - Eddigi párbeszédnek, egyeztetéseknek lett-e folytatása?
 - Vannak-e már jó példák az oratóriumon belüli együttműködésre?
 - Vannak-e törekvések a kommunikációs nehézségek kiküszöbölésére?
- 9.) Volna-e szükség új alkalmak megteremtésére a párbeszéd, tapasztalatcsere hatékony lebonyolítására? Ha igen, mi lenne az?
 - Hogyan tudná átadni? Hogyan, milyen közegben szeretne kérdezni?
 - Mi segítené a kommunikációt? Mi gátolja? (munkatárs – animátor - szerzetes)

A feladattal kapcsolatos módszer:

- A 3 fős csoport tagjainak feladata az animátorok és a munkatársak körében a válaszok minél szélesebb körű összeszedése.
- Ami a kérdések közül kimaradt: a kommunikáció milyen formáit tartják elképzelhetőnek?
- A kiküldött kérdőív kérdései, különösen az 5. kérdés ne szorítkozzon kizárólag a szalézi család által gondozott kiadványokra, irodalmi művekre, hanem bármilyen forrásból származó cikk, film, tanulmány, amely a Téged érdeklő kérdéseket felveti vagy éppen megválaszolja, felsorolható.

2.1.) Szerzetesek javaslatai, gondolatai

A Szalézi Család minden ága Don Bosco lelki örökségét kapta. De a Szalézi Szent Ferenc Társaság mégis különös felelősséggel bír: „Az Alapító szerint a Szalézi Családban sajátos felelősség hárul ránk: meg kell őriznünk a szellemi egységet, szorgalmaznunk kell a dialógust és a testvéri együttműködést egymás kölcsönös gyarapítása és az apostoli tevékenység nagyobb termékenysége érdekében.”⁶

A „testvéri együttműködésnek” a megvalósításához elengedhetetlen, hogy felmérjük hazánk oratóriumában a jelenleg működő közös tevékenységi területeket, s azt, hogy ezekben a szalézi kötődésű résztvevők mennyire készek a párbeszédre.

Ebben a fejezetben a szalézi szerzetesek és nővérek válaszait és javaslatait gyűjtöttük össze, amelyek tükrözik az észrevételeiket az animátorok és a szalézi munkatársak hivatásáról, a két csoport közti párbeszédéről, a lehetséges és szükséges előrelépésekről a szalézi csoportok között.

A szalézi oratóriumok többségét szerzetesek vezetik Magyarországon. A fiataloknak szervezett szabadidős programok megvalósításában részt vesznek az animátorok, vagyis a kortárs segítők, és elkötelezett világiak, szalézi munkatársak is. Gyakorta ennél sokkal nagyobb összefogás áll a programok megvalósítása mögött, mert nagyon sok felnőtt vállal még önkéntes munkát az oratóriumokban. De vizsgálatunk elsősorban a Szalézi Család ágainak jelenlegi és jövőben lehetséges együttműködésére irányul, ezért a fent említett három csoport véleménye, igényei és javaslatai képezik vizsgáldásunk tárgyát.

A szerzetesek nem csak vezetőkként vannak jelen az oratóriumokban, hanem lehetnek a közvetítők is a különböző csoportok között. A szalézi lelkiséget osztják az animátorok és a szalézi munkatársak is, de mégis eltérő élethelyzetükből vagy a korkülönbségből fakadóan összekötő személyként szerepelhetnek a szerzetesek. Kívülről láthatják mindkét közösség tagjait, a hivatásukból fakadó jót, az értékeket, amiket egymásnak átadhatnak.

Ezért a szerzetesek véleményét kértük a két csoport értékes tapasztalatairól, a már létező fórumokról és a lehetséges párbeszéd kialakítandó színtereiről is.

Mik a szalézi szerzetesek által fontosnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, amelyekkel kapcsolatos tapasztalataikat a *munkatársak* át tudják, át kívánják adni az animátoroknak?

- a szalézi lelkiség megélése az oratóriumon kívül
- hivatáskeresés
- elköteleződés
- küldetés
- gyermeknevelési kérdések (szülőként megélt tapasztalatok)
- tapasztalatok átadása lelki élet terén
- aktuális és időszerű kérdések a közösségben, az egyházban és a társadalomban
- fiatalok megszólításának hatékony módjai

Mik a szalézi szerzetesek által fontosnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, amelyekkel kapcsolatos tapasztalataikat az *animátorok* át tudják adni a munkatársaknak?

- naprakésznek lenni
- lelkesedés, szívét-lelket beletenni a dolgokba

Ezek a válaszok általános érvényűek, nem a helyi adottságoktól függenek. Kiemelten fontos szempont, hogy a válaszadó szerzetesek mindkét csoport hivatásának mélyebb megértéséről tanúskodnak. Tükrözik, hogy az animátorok dinamizmusa nélkülözhetetlen a mindenkori fiatalok között. Egyben rámutat arra, hogy kicsit idősödve eltérő élethelyzetekben, a világban megélt szalézi lelkiség tapasztalatai segíthetik a fiatalok későbbi elköteleződését az Istentől kapott hivatást elfogadva.

⁶ A Szalézi Szent Ferenc Társaság Alapszabályai 5, A Szalézi Szent Ferenc Társaság Szent István Tartománya, Budapest, 1984.

Szinte fontosabb volt a válaszadók számára viszont az, hogy kifejezzék az igényüket arra, hogy az oratórium légkörét és jövőjét érintő kérdésekben *együtt gondolkodjanak* a szalézi lelkesítésben osztozók. Hangsúlyozták a mindenkit érintő kérdéseket is:

- Milyen legyen a „jelenlét” az oratóriumban?
- Szerepek tisztázása: mit is takar a szalézi munkatárs hivatása és mit az animátoré?
- „A munkatársak szerepe nem csak kenyérkenesítés, hanem annál sokkal több! Az animátorok szerepe nem csak szervezés, hanem annál sokkal több!”
- Az oratórium felépítése olasz mintára: Hogyan alakulhatnának olyan csoportok (korosztály vagy érdeklődés szerint), amelyekben formáció, közösségépítés zajlik, amelyből aztán kialakulhat a csoport identitástudata? Mi szükséges ehhez?
- Hogyan válhatna a szalézi oratórium a térség ifjúsági centrumává?
- Ez a téma nagy mértékben kapcsolódik az ifjúságpasztorációhoz, ezért szükséges lenne a Szalézi Ifjúsági Mozgalommal való együttműködésére ezekben a kérdésekben. Az oratóriumvezetők oratóriumi kérdésekben évente legalább kétszer összegyűlnek. Érdemes lenne, ezeket az alkalmakat kihasználni és összehangolni a tevékenységeket

A napi szintű szervezések, a programok lelki, tartalmi a segítők létszámát érintő egyeztetései során viszont előfordul, hogy a két csoport, az animátorok és a munkatársak mégsem értik egymást. Nem világosak tevékenységeik terei, határai. Vagyis hiányosak azok a fórumok, ahol érdemi párbeszédet lehet folytatni ezekről a kérdésekről. Ezért fontos felmérnünk a jelenleg működő egyeztető és kommunikációs lehetőségeket, és ezekből kiindulva felépíthetők lehetnek az együttműködés hatékony terei az egyes oratóriumokban. Mindemellett javasolt mindezekről a tapasztalatcsere tartományi szinten is, hisz vannak jó gyakorlatok is (pl. a nyergesújfalui oratóriumban).

Nézzük akkor közelebbről! (A szerzetesek javaslatai a helyi adottságok fényében jobban értelmezhetőek, ezért helyszínenként külön-külön láthatjuk a válaszokat.)

Milyen, jelenleg is meglévő, működő fórumokról tudsz, amelynek keretei között a munkatársak, illetve az animátorok közti párbeszéd, tapasztalatcsere lebonyolítható lenne?

Óbudán eddig nem volt olyan fórum, ahol kifejezetten ennek a két csoportnak lenne kapcsolata. Jelenleg ezeken a fórumokon folyik a közös munka:

- Oratóriumi Tanács
- Közösségi Fórum – a kápolna kisebb közösségeinek évente megrendezésre kerülő együttműködési és tervezési alkalma
- Vacsoráztatás

Mivel **Mogyoród** egy zárt faluközösség, gyakran találkoznak az animátorok és a munkatársak, így van egyfajta személyes kapcsolat. De a szervezésben ezt kevésbé tudják kihasználni.

- Közvetett kapcsolat van a két csoport között az aktuális oratóriumvezetőn keresztül.
- Kommunikáció témái főleg mindig az aktuális teendők, feladatok, kérések.

Nyergesújfalun a kis létszámú, de nagyon aktív szalézi munkatársi csoport kapcsolata mindig szorosnak volt mondható az oratórium vezetővel. Jelenlétük biztos pont az oratóriumban, nem csak a szerzeteseknek, hanem a gyerekeknek is.

- Nyergesújfalun az oratóriumban közösen dolgoznak az animátorok és Szalézi Munkatársak, ez az együttműködés nem csak egy-egy alkalomra szorítkozik, hanem folyamatos.
- Szerintem törekvések személyek szintjén vannak, az oratóriumvezető elősegítheti a személyek közötti kommunikációs nehézségek feloldását, a korábbi konfliktusok feloldását.

**Volna-e szükség új alkalmak megteremtésére a párbeszéd, tapasztalatsere hatékony lebonyolítására?
Ha igen, mi lenne az?**

Óbuda

- Olyan kellene találni, ahol a két csoport együtt tud dolgozni.
- Munkatársak aktív jelenléte a rendezvényeken (az oratóriumban, Szent Alajos napokon, képzésen stb.)
- A két csoport kapcsolatával összefüggő nyitottságot, hozzáállást lehetne pozitívabb irányba formálni.

Mogyoród

- Valójában kiépíteni kellene a kapcsolatot.

Nyergesújfalú

- Animátortalálkozón voltak miniinterjúk szaléziakkal, animátorokkal, szerintem jó lehetőség lenne az animátortalálkozón a szalézi munkatársak részvétele is, esetleg miniinterjú vagy műhelyfoglalkozás keretében megismerkedni a szalézi munkatársi hivatással.
- Szükséges lenne az oratórium haladási irányát meghatározó, visszacsatoló, értékelő fórumra, illetve az azokon résztvevő animátorok nagyobb arányú részvételére.
- Az év tervezésénél nagyon sok naptárat kell figyelembe venni, és miután elkészítjük az éves tervet látjuk, hogy teljesen telített lesz. Jó lenne a találkozók számát nem multiplikálni, hanem a meglévő találkozókát bővíteni.

Ahogy a korábbi kérdéseknél láttuk, a szerzetesek tapasztalják az animátorok és a munkatársak elhivatottságát, de érzékelik azokat a nehézségeket is, amik a megfelelő egyeztető fórum hiányából fakadnak. A fiataloknak be kell mutatni a munkatársi életutat, ami „biztos út a megszentelődésre”⁷. A munkatársaknak pedig ajánlott gyakorolniuk a nyitottságot, az újdonságok elfogadását, az önállóság biztosítását, a fiatalok elkísérését saját kezdeményezéseik véghezvitelében.

Egymás megismerése, személyes kapcsolatok kiépítése segítheti a kölcsönös bizalmat, ami a közös munkát is megkönnyíti. A szalézi lelkiség családi légkörét igyekezzünk megélni, ahogy azt az *Apostoli életút* is megfogalmazza: „ápoljuk a lelki közösséget és az együttműködést a Szalézi Család más ágaival. Tegyük ezt a kölcsönös megismerés és tájékoztatás, az egymásnak nyújtott lelki segítség, és a közös apostoli feladatokba való bekapcsolódás által, tiszteletben tartva az egyes csoportok önállóságát, egyediségét.”⁸

Minden esetben üdvös útnak bizonyul, ha az oratóriumokhoz kapcsolódó szervezésekben együtt vesznek részt a szerzetesek, a munkatársak és az animátorok. Törekedni kell arra, hogy ezek a kisebb „háttérző” csoportokban a szerzetesek ne csupán „közvetítőként” szerepeljenek a másik két csoport képviselői között, hanem valós párbeszéd alakuljon ki mindhárom fél között. Legyenek az ilyen csoportok nyitottságra épülő, a projektek megvalósításában a szolgálat szellemében együttműködő, és a sokszínűségükben egymást kiegészítő „egységek”.

A párbeszédet elősegítheti néhány személyes szempont, hogy ki hol keresi a megosztásra, megbeszélésre a társakat:

Kikkel beszéled meg legszívesebben a téged érintő lényeges kérdéseidet?

- személyes kapcsolatok
- rendtársak
- lelki vezető
- barátok
- tapasztaltabb emberek
- internetes források

⁷ AÉ-A 7)

⁸ AÉ-A 23,1

Ahogy később is látni fogjuk, mindhárom csoport inkább „befele” kommunikál, ha személyes kérdésekről van szó. Remélhetően, ez biztos alapot ad ahhoz, hogy a közös oratóriumi célok érdekében figyelmesen hallgassanak egymásra mind az animátorok, mind a munkatársak és a szerzetesek is

2.2.) Szalézi munkatársak javaslatai

A szalézi kísérő „közösségi dimenzióban él, *befogadó otthont* teremt általa, ahogyan a többiekre tekint, ahogyan *tud élni*, amilyen nyitott a világra, amilyen teljes életet él” – olvashatjuk a Szalézi kísérők tízparancsolatában.⁹ Majd így folytatja: „Bizalommal és reménységgel tekint az életre, az Úrra bízva magát, a fiatalok mellett jár, és felébreszti bennük a vágyat, hogy találkozzanak Vele.” — Ez ösztönzi a szalézi munkatársakat is arra, hogy akikben látják, hogy hivatásuk van elköteleződni szalézi munkatársként, azokkal megismertessék közösségük Don Bosco által megfogalmazott céljait, s meg is hívják őket a Szalézi Munkatársak Egyesületébe.

A következő oldalakon vázoljuk, hogy a szalézi munkatársakat milyen kérdések foglalkoztatják, mit szeretnének átadni a fiataloknak, milyen nehézségeket látnak párbeszédben.

Érdekes megismerni, hogy a munkatársak élethelyzetükből és korukból adódóan milyen fontos témákat szeretnének megosztani a fiatalabb generációkkal:

A szalézi munkatársak által legfontosabbnak ítélt aktuális kérdések, témakörök, melyekkel kapcsolatos tapasztalataikat át tudják, át szeretnék adni az új munkatársi generációknak.

- tanúságtétel a társadalomban
- evangelizáció
- Evangélium örömhíréről többet lehetne beszélni
- szegények szolgálata
- egyházon belüli lelkiségek és mozgalmak közötti határok lebontása
- generációk közti együttműködés és kommunikáció
- hitelesség
- Szalézi Család jelentősége, közös szalézi lelkiség megélése
- szalézi lelkiség, mint életünk egészének kísérő és meghatározó eleme
- e hivatás átadása, lelkiség megosztása, megélése lehetőség
- a szalézi hit, szellemiség megélése korunk kihívásai közepette
- a szalézi munkatárs a családban, a munkahelyen, barátok között
- munkatársi csoport fejlesztése, létrehozása, fenntartása

⁹ Szalézi kísérők tízparancsolata - nem csak szaléziaknak, Magyar Kurír 2018. 02.18.

<https://www.magyarkurir.hu/megszentelt-élet/szalezi-kiserok-tizparancsolata-nemcsak-szaleziaknak> (2018. 03.04.)

- Erősítsük a fiatalokban, hogy családot, hivatást, foglalkozást választva is Don Bosco nyomában járjanak!
- fiú-lány kapcsolat; párkapcsolat, szerelem, kiábrándulás; családtervezés
- érdeklődők, szülők, leendő munkatársak részére egy könnyen érthető, egyszerű magyarázat, tájékoztató a Don Boscó-i szaléziság lényegéről
- tájékoztató a további lehetőségekről azok számára, akik nem tudnak vagy nem szeretnének elköteleződni
- Don Bosco pedagógiájának fontossága
- Don Bosco személyének és nevelési módszerének időszerűsége,
- közösségépítés fontossága
- A munkatárs legyen éber és vegye észre, hogy hol van szükség az ő konkrét segítségére saját plébániáján! De ha kora vagy egészségi állapota miatt nem tud az aktív munkában részt venni, tartsa kötelességének, imáit és hogy legalább JELEN LEGYEN az eseményeken!

A felvetett témák esetében szeretnénk kiemelni, hogy ezek a válaszok tükrözik az apostoli küldetést, amely egyik fontos eleme a szalézi munkatársak lelkiességének.¹⁰ E küldetés megélése a társadalomban, az evangelizáció kiemelkedő szerepe, válaszadás lehet Ferenc pápa és Don Angel, egyetemes főnök felhívásaira is. Az egymást megerősítő és megtartó családi, baráti és szalézi munkatársi közösségek pedig tanúságot tesznek a családias, befogadó szalézi lelkiességről. Érthető, hogy válaszokban ezek domborodnak ki.

Igaz, hogy ezek inkább általánosságban megfogalmazott témák, amelyek a munkatársak lelkiességéből fakadnak. Egyben utalnak egy belső megerősődésre is, ami a szolgálatot is megújítja. Ennek egyik forrása a nemrégiben megjelent *Apsoltoli életút* című szabályzat, ami Don Bosco 1876-ban a munkatársa számára megfogalmazott „eredeti” szabályzatának korunk körülményeire aktualizált, bővített változata.

De a következő kérdésnél, hogy milyen forrásokból keresnek válaszokat aktuális kérdéseikre, is maradnak ezek az általánosabb megfogalmazások. Ezek továbbra is inkább az egyház, a szalézi lelkiesség és a család témakörére szorítkoznak. és nem merészkednek a társadalom és a politika vizeire, amelyek feszültségei nyilvánvalóak, és a problémák szembeszökőek.

De mégis a számukra mértékadó és hiteles forrásokról olvashatunk. A kiemelten fontos, munkatársakat foglalkoztató témák a szalézi lelkiességben való elmélyülést segítik. Ferenc pápa írásai, az évente megjelenő szalézi lelkiességnek irányt adó strenna, és nem utolsó sorban az Eucharisztikus Világkongresszusra való készüllet a belső megújulást segíthetik.

Érdeemes észre vennünk, hogy itt a személyes és élő kapcsolatok a barátokkal, hiteles emberekkel szintén bekerültek a felsorolásba, a különböző hírforrásokhoz hasonlóan.

Milyen forrásokból keresel válaszokat a kérdéseidre?

- közösségi tagok véleményformálása, tágabb szalézi közösség, baráti kör, szakember
- katolikus sajtó
- politikai lapok, oldalak (*Index, Origo* stb – internetes hírportálok)
- lelki gyakorlatok, lelki beszélgetések, lelki olvasmányok, írások, előadások (Egyénekenként változó lehet, annak tükrében, hogy ki milyen életállapotban van, milyen munkakörben dolgozik)
- szalézi hit, szellemiség megélése korunk kihívásai közepette (pl. Ferenc pápa írása www.magyarokurir.hu/hirek/ferenc-papa-uzenete-xxxii-ifjusagi-vilagnapra)
- Don Bosco életrajzai
- ANS - Nemzetközi Szalézi Hírügynökség aktualitásai
- *Bollettino Salesiano* (olasz), *Don Bosco Magazin* (német), *Don Bosco Today* (angol) cikkei
- szentek írásai
- Ferenc pápa írásai

Nevez meg egy-két frissen megjelent cikket, filmet, tanulmányt, amely a Téged érdeklő kérdéseket felveti vagy éppen megválaszolja (ha letölthető az internetről, add meg a címét)!

¹⁰ Vö. AÉ-A 11.

- a 2018. évi strennához fűzött útmutatások <http://sdb.org/it/rettor-maggiore/88-strenne-rm/1379-strenna-2018-linee-guida>
- linee-guida
- a 2017. évi strennához fűzött útmutatások: <http://www.sdb.org/it/strenna-2017-riflessione>
- az ANS szerkesztőségi cikkei: <http://www.infoans.org/sezioni/editoriale>
- egy-egy aktuális cikk (szélsőséges esetekben szélsőséges intézkedések)
- <http://www.infoans.org/sezioni/editoriale/item/3791-nei-casi-estremi-si-devono-usare-mezzi-estremi>
- Rózsáné Czigány Enikő cikkei a *Szalézi Értesítőben*
- Ferenc pápa írásai
- *Szalézi Család Kartája*
- Strennák
- Szalézi munkatársak új szabályzata, az *Apostoli életút*
- Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus(NEK) 2020 előkészítő anyagok

A szalézi munkatársaknak is feltettük a kérdést, hogy mindezeket kikkel vitatják meg szívesen?

Kikkel beszéled meg legszívesebben a téged érintőlényeges kérdéseidet?

- szalézi atyák és nővérek
- lelki vezetővel
- internet
- férjem /feleségem
- barátok
- hitéletemet támogató barátaimmal
- hozzánk közel álló személyekkel, közösségi tagokkal
- munkatársi csoport tagjaival
- országos vezetőség

Mindezeket az elsődleges közösségek, a család, a munkatársi közösség, a barátok közt vitatják meg. A Szalézi Családból leginkább a szerzeteseket nevezik meg mint partnereket a közös gondolkodásban. Nagy érték kerül itt is napfényre: a személyes és mély kapcsolatok. Ezekben az apostoli küldetésből fakadó kérdésekről, feladatokról, és nem utolsó sorban az üdvösségre vezető útról is lehet beszélni.

De fiatalabb generációk nem kerültek a felsorolásba (bár a különbség nem kizárt ezekben a kapcsolatokban sem). Pedig fentebb láthattuk, hogy milyen sok tapasztalatot, értéket szeretnének átadni a fiataloknak. Ebben segítség lehet a buzdítás miszerint „a szalézi munkatársak családi környezetet teremtenek, amelyben az állandó párbeszéd, a lelkesítő jelenlét, a személyes kísérés és a csoportélmény segíti Isten jelenlétének megtapasztalását”.¹¹

De azért az igény megfogalmazódik a munkatársak részéről is, hogy legyen több fórum a párbeszédre:

Milyen, jelenleg is meglévő, működő fórumokról tudsz, amelynek keretei között a munkatársak, illetve az animátorok közti párbeszéd, tapasztalatcsere lebonyolítható lenne?

- Közvetett kommunikáció a közvetítőkön keresztül: nincs személyes kapcsolat a két csoport között, előfordult hogy a közvetítőnél elakadtak fontos információk.
- Nővérek számolnak be a munkatársaknak az oratóriumról
- Előfordult már néhány közös program (pl. karácsonyozás, szalézi munkatárs által tartott animátor hétvége) de ezek eléggé alkalmi programok voltak.

¹¹ AÉ-A 11,2

Volna-e szükség új alkalmak megteremtésére a párbeszéd, tapasztalatcsere hatékony lebonyolítására?

Ha igen, mi lenne az?

- közvetlen kapcsolat enyhítheti a generációs különbséget
- egy-egy kijelölt kapcsolattartó az animátorok és a munkatársak közül is, így közvetlen kapcsolat lenne.
- programok együtt, vagy egyik csoport szervezhetne programot a másik csoportnak (pl. csapatépítés)
- Jó lenne egy közös gondolkodás: helyi szintű „Szaléz Tanács”, ahol szerzetes, munkatárs és animátor együtt gondolkodik.
- lelkinapok közösen, vagy fiatalok lelkigyakorlatán nemcsak FMA, SDB jelenlét, hanem SC, VDB jelenlét, tanúságtétel, csoportvezetés

A gyakorlati, szervezési feladatokon túl, ahol a „közös munkán” keresztül ismerhetik meg jobban egymást a résztvevők, a szalézi lelkiség közös öröksége is tág teret adhat a Szalézi Család ágainak az egység megélésére. Kiemelkedően fontos, a strenna, ami közös irányvonalat ad minden évben. További fénypont lehetne a más tartományokban már hagyománnyá lett „Szalézi Család Napja” is, ahol a különböző szalézi csoportok, korosztályok együtt ünnepelhetik az alapítót, a lelki közösséget.

Ebben nagy segítség lehet a szerzetesek kezdeményező szerepe: „a Társaságból (értsd: SDB szerzetesek) minden közösség, egyetértésben a Családot alkotó különböző csoportok felelős vezetőivel - a szolgálat szellemében és autonómiájuk tiszteletben tartásával - lelki-szellemi gondozást nyújt nekik, előmozdítja a találkozókat, pártolja a nevelői-lelkipásztori együttműködést, és ápolja a közös elkötelezettségeket a hivatások érdekében”.¹²

¹² A Szalézi Szent Ferenc Társaság Általános Szabályzatok 38, A Szalézi Szent Ferenc Társaság Szent István Magyar Tartománya, Budapest, 1984.

2.3.) Animátorok javaslatai

Nagy és érett elhatározás az animátorok ígérettétele: „ígérem, hogy szalézi animátorként aktív szerepet válllok a katolikus Anyaszentegyház életében, szalézi szellemben munkálkodva a fiatalok nevelésén és lelkük megmentésén”. Mindezt a Szalézi Családon belül teszik, kreatívan és fiatalos lendülettel. Akár kortárs segítőként, akár már fél lábbal a munka és a család világaiban is elmerülve, fontosnak érzik azt az összekötő szerepet, amit rájuk hárul a szerzetesek és a gyerekek, és a fiatalok között. A SZALIM (Szalézi Ifjúsági Mozgalom) maga is kiemeli összekötő szerepét: a Mozgalom „összetartja és átöleli azokat a személyeket, csoportokat, egyesületeket, akik szeretik és követni igyekeznek Don Boscót, a Szalézi Lelkiség fiatalos szellemében”.¹³

A Szalézi Család osztozik a lelkiségben, a különböző ágak tapasztalatai egymást gazdagíthatják. Az animátorok felfríthatják az idősebb generációkat is, miközben az utóbbiak korából fakadó tapasztalatok válaszok lehetnek az ő kérdéseikre is. De mik is azok a kérdések, amik őket foglalkoztatják?

Az animátorok által legfontosabbnak ítélt aktuális kérdések, témakörök melyekkel kapcsolatban érdeklődnek hitelesnek tekinthető civil, felnőtt, katolikus, szalézi válaszok, vélemények iránt:

- pályaorientáció
- útkeresés
- fejlődési lehetőségek
- lelki programok megismerése nem csak szalézi körben
- hit megélése a mai világban (tanúságtétel)
- hitéletbeli kérdések megválaszolása
- imaélet fejlesztésének lehetőségei
- lelki vezetés megtalálása
- családalapítással, életvitellel, párkapcsolati témákkal kapcsolatos kérdések
- az élet egyes pontjainak súlyozása, a prioritások megtalálása (pl. hol helyezkedik el a szalézi animátorság az életünkben, mennyire fontos nekünk)
- egyensúly megtalálása a mindennapi élet és az animátorság között
- mindennapi élet szalézi módra
- időbeosztás
- az animátorokból lett munkatársak hogyan veszik ki részüket az oratórium életéből?
- szalézi munkatársak életútja
- hogyan valósul meg a közös munka a munkatársak/animátorok csoportjában
- kapcsolat animátorok és munkatársak között
- aktuális társadalmi kérdések (pl. gender)
- Hogyan kellene kezelni a migráció körüli felhajtást, a terrortámadásokkal kapcsolatos híreket?
- cigányság
- nevelési kérdések
- gyerekek életkori sajátosságai (védőnő, gyermekorvos, pszichológus előadása)
- gyermekkori lelki zavarok, magatartászavarok jellemzői, kezelése
- kamaszkori szexualitás - hogyan kezeljük ezt mi, animátorok; beszélni róla a gyerekeknek
- bántalmazás, zaklatás
- fejlesztő játékok, szabadidős tevékenységek, dramatikus eszközök
- telefon, internet, párkapcsolat, szórakozás, munkalehetőségek
- konfliktuskezelés, jóvátétel - tréning az animátoroknak
- asszertív kommunikáció
- vezetői ismeretek
- animátorképző témái

¹³ Ld. (<http://szalim.hu/mozgalom/>) (2018. 03.04.)

- animátori folytonosság (animátorok elvándorlása miatt más településekre az egyetem évei alatt és után)
- szalézi jelenlét nélküli szalézi lelkiségű/múltú közösség helye a szalézi családban, SZALIM-ban
- animátor identitás szalézi jelenlét nélkül, képzéseink szaléziasítása

Közélet, nevelés, hitélet, hivatás, család, pszichológia – csak rövid címszavakban a főbb témák, amiket megemlítenek. Elköteleződés, egyensúly, tanúságtétel. Vezetés, kommunikáció, konfliktuskezelés. Minden, ami az embert előre viszi itt a földön, s majd az üdvösség felé is, érdekli őket. Időszerű kérdések, sokoldalú és a szalézi lelkiségben elkötelezett fiataloktól. De hol keresik a válaszokat?

Milyen forrásokból keresel válaszokat a kérdéseidre?

- fiatalok (megismerni az őket érintő kérdéseket, mit gondolnak bizonyos témákról)
- szülők - saját szüleink és a gyerekek szülei
- saját tapasztalatokból merítve
- baráti közösségekben a beszélgetésekből
- számomra hiteles emberek gondolataiból (könyvek, YouTube, előadások, beszélgetések)
- közösségi média (Facebook, politikai oldalak)
- internet
- könyvek
- „Don Bosco római levele – minden benne van”

Nevez meg egy-két frissen megjelent cikket, filmet, tanulmányt, amely a Téged érdeklő kérdéseket felveti vagy éppen megválaszolja (ha letölthető az internetről, add meg a címét)!

- Pál Feri: <https://www.palferi.hu/hanganyagok/>
- IVT Krakkó, 2016. Székely János katekézise <https://www.youtube.com/watch?v=dj8gs8rBqCk>
- Dr. Mihalec Gábor: A Párkapcsolat működése – városi legendák és a tapasztalati valóság <https://www.youtube.com/watch?v=V7wfHMoCkW8>
- Gary Chapman: A szeretet másik arca: a HARAG
- Tari Annamária könyvei
- filmek: A viskó (The shack), A szív bajnokai (The blind side), Isten nem halt meg 1 és 2 (God's not dead), A békés harcos útja stb.
- <https://777blog.hu/>
- keresztenelet.hu
- katolikus.hu
- Mai ige (interneten vagy újságban)
- Evangélium
- Maurice Zundel: Az ember a nagy félreértés
- Az Eucharisztiaóról
- A Katolikus Egyház Katekizmusa

A közösségi média hangsúlyosabb, mint a munkatársak esetében, hisz ebben a közegben természetesebben mozognak a fiatalok: De az animátorok is erős közösségi élményről tanúskodnak: Hisz fontos viszonyítási pont a barátok és a család hálójá. Sok fele figyelnek, sok impulzust fogadnak be, de a hitük forrásaira és a társadalmi kérdésekre egyaránt figyelnek. Tehát kortársaik többségétől eltérően közösségre nyitott, a közösségért tenni akaró, együtt lendülő fiatalokról van szó, akik korunk állandó változásai közepette igyekeznek egyszerre naprakészek lenni és csatlakozni a „hagyományhoz” az egyház szalézi ágában.

Hogy melyik témát kivel beszéljük meg, nem feltétlenül a kortól függ. De ezzel mindenki így van. Láthattuk, hogy a szerzetesek és a munkatársak estében is, hogy a „belső” kapcsolatok számára van fenntartva a lényeges kérdések megbeszélése.

Kikkel beszéled meg legszívesebben a téged érintő lényeges kérdéseidet?

- szalézi atyák, testvérek és nővérek
- saját animátoraink, más házak animátorai
- munkatársak
- hozzánk közel álló személyekkel, közösségi tagokkal
- szüleinkkel
- bérmaszülő
- legjobb barátok
- lelkipásztor, gyóntató
- hozzá értő hiteles emberek
- párommal

Úgy tűnik, hogy a közös fórum, ahol párbeszédet lehetne folytatni, igénye az animátoroknak is. Sok múlik azon, hogy a felek tudnak-e kezdeményezni, meg tudják-e hallani a kérdéseket? Készek vagyunk-e egymás meghallgatására? – Iránymutatást ad ebben a 2018. évi strenna is. Mindenki, aki szaléziként él, gyakorolhatja egymással szemben is a meghallgatás művészetét.¹⁴

Volna-e szükség új alkalmak megteremtésére a párbeszéd, tapasztalatcsere hatékony lebonyolítására? Ha igen, mi lenne az?

- a munkatársak aktív jelenléte az oratóriumban
- A két csoport kapcsolatával összefüggő nyitottságát, hozzáállását lehetne pozitívabb irányba formálni.
- nyitottság segítené a kommunikációt, egy közös cél.
- közös beszélgetés az animátorok és a munkatársak között egy-egy aktuális témáról
- akár közös facebook csoport/beszélgetés

Szükség és igény van a párbeszédre különösen azokban az oratóriumokban, amelyekben az animátorok és a munkatársak is jelen vannak. De ettől az a feladat még adott, hogy akár a fiatalok, akár az idősebbek kezdeményeznek, „ott és akkor” érezzék, hogy mi visz előre, s emel fel a szervezés részletei fölé. Az animátorok imájában is áll: „Add meg, hogy képes legyek mindig más szemmel nézni és így megújítani a mindennapi dolgokat!” A szalézi munkatársak imája pedig a következő fohással zárul: „Erősítsd a testvéri szeretet kötelékével egységünket a Szalézi Családban, az Atyaisten dicsőségére!”. ÁMEN!

„Ahhoz, hogy a tervezés ne versengés, hanem valódi együttműködés szellemében történjen, nélkülözhetetlen a közösségi szellem. A személyek közti kapcsolatot jellemzi továbbá mindenki valódi, tevékeny részvétele, a közös felelősségvállalás a meghozott döntésekért, illetve a munka megosztása a szakértelemnek, hozzáértésnek megfelelően.”¹⁵ Ha ennek megvalósítására törekszünk, a közvetlen, személyesebb beszélgetések is kialakulhatnak.

A következő oldalon témaköröként csoportosítva, egymással párhuzamba állítva, a különbségeket kiemelve közöljük azokat a válaszokat, amelyeket a megkérdezett csoportok a kérdőív kérdéseire adtak

¹⁴ Vö. P. ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME: *Uram, add nekem azt a vizet!* Strenna 2018., Szaléziak.HU 2017.12.28. http://www.szaleziaik.hu/article.php?t=strenna_2018 (2018.03.04.)

¹⁵ KESZELI, SÁNDOR: *Pasztorális tervezés*, Don Bosco Kiadó, Budapest, 2014. 18.o.

A MUNKATÁRSÁK MONDANÁK

1. Szalézi a világban, tanúságtétel

- a szalézi hit, szellemiség megélése korunk kihívásai közepette
- a szalézi lelkiiség, mint életünk egészének kísérő és meghatározó eleme
- tanúságtétel a társadalomban
- evangélikáció
- szegények szolgálata

2. Család, hivatás, szaléziság

- szalézi munkatárs a családban, a munkahelyen, barátok között- evangélikálás
- erősítjük a fiatalokban, hogy családot, hivatást, foglalkozást válassza is Don Bosco nyomában járjanak
- érdeklődők, szülők, leendő munkatársak részére egy könnyen érthető, egyszerű magyarázat, tájékoztató a Don Boscó-i szaléziság lényegéről
- A család szerepének a fontosságát kihangsúlyozva, beszélgetni kell a fiatalokkal a párkapcsolatról.
- Don Bosco személyének és nevelési módszerének időszerűsége
- fiú-lány szerepéről, szerelemről-kiábrándultságról, családtervezésről.

3. Átmenet az animátorságból a munkatársaságba

- generációk közti együttműködés és kommunikáció
- munkatársi hivatás átadása, lelkiiség megosztása, megélésének lehetősége

4. Kerestény / szalézi identitás

- evangélikálás, a kerestény értékek megismeretése, figyelemfelkeltés
- jó példával előlva, láttatni a különbséget, hitelesség
- Szalézi Család jelentősége, közös szalézi lelkiiség megélése, Evangélium örömhíréről többet lehetne beszélni
- jelenlét a fiatalok és rászorulóik között

AMI AZ ANIMÁTORONKÁL NEM SZEREPEL:

Elköteleződés, hitelesség

- tájékoztató a további lehetőségekről azok számára, akik nem tudnak vagy nem szeretnének elköteleződni
- ha mi hitelesek vagyunk, jobban elfogadják a tanácsainkat, micrnek kérdezők.
- segíteni akarás, egymás megbecsülése, mindig keresi a jó megoldást helyzetben.

Egyház és a lelkiiségek /szalézi lelkiiség

- az egyházon belüli lelkiiségek és mozgalmak közötti együttműködés erősítése
- közösségépítés fontossága

AZ ANIMÁTOROK HALLGATNÁK

1. Kerestény a világban

- hit megélése a mai világban (tanúságtétel)
- pályorientáció
- telefon, internet, sport, párkapcsolat, filmek, szórakozás, munkalehetőségek
- aktuális társadalmi kérdések (gender, migráció, cigányság)

2. Család, hivatás, szaléziság

- útkeresés, életvezetési kérdések
- egyensúly megtalálása a mindennapi élet és az animátorság között; időbeosztás
- az élet egyes pontjainak súlyozása, a prioritások megtalálása (pl. hol helyezkedik el a szalézi animátorság az életünkben, mennyire fontos nekünk)
- családalapítással, életvitellel, párkapcsolati témákkal kapcsolatos kérdések
- mindennapi élet szalézi módra

3. Átmenet az animátorságból a munkatársaságba

- Fejlődési lehetőségek; szalézi munkatársak életútja
- az animátorokból lett munkatársak hogyan veszik ki részüket az oratórium életéből
- animatori folytonosság (animátorok elvándorlása más városokba legkésőbb egyetem alatt)
- hogyan valósul meg a közös munka a munkatársak/animátorok csoportjában; két csoport közti kapcsolat

4. Hittan, kerestény identitás

- hitéletbeli kérdések megválaszolása
- Leiki programok megismerése nem csak szalézi körben
- lelki vezetés megtalálása, imaélet fejlesztésének lehetőségei

AMI A MUNKATÁRSÁKNÁL NEM SZEREPEL:

Stórvány lét, szaléziság egyedül

- Szalézi jelenlét nélküli szalézi lelkiiség/múltú közösség helye a szalézi családban, SZALIM-ban
- Animátor identitás szalézi jelenlét nélkül, képzéseink szaléziságja

Nevelési kérdések, pszichológia

- gyerekek életkori sajátosságai, lelki és magatartás zavarok, szexualitás, bántalmazás, zaklatás
- fejlesztő játékok, drámajáték
- asszertív kommunikáció
- vezetői ismeretek

A SZERZETESEK VÉLEMÉNYE SZERINT

MUNKATÁRSÁK ADHATJÁK

1. Elköteleződés, hivatás megélése
 - a. hivatáskeresés; megstólitás lehetőségei
 - b. küldetés
 - c. szalézi a világban
 - d. lelki élet tapasztalatainak megosztása
2. Nevelési kérdések
 - a. szülőként megélt tapasztalatok
3. Aktuális és időszerű kérdések
 - a. közösségben
 - b. egyházban
 - c. társadalomban

ANIMÁTOROK ADHATJÁK

1. naprakészség
2. lelkesedés
3. jelenlét

MINDHÁROM CSOPORT KÖZÖS „SZALÉZI” KÉRDÉSEI:

1. jelenlét az oratóriumban
2. animátor és szalézi munkatárs identitása és szerepe
3. hatékony oratóriumi szervezést
4. nyitás az oratórium tágabb környezete felé
5. egyzetetés munkatársak, animátorok és szerzetesek között

2.4.) A munkatársi hivatások helyzete hazánkban és régióinkban

A Magyar Szalézi Munkatársak Egyesülete évről évre szembesül azokkal a nehézségekkel, amiket az érdeklődők megfogalmaznak, hogy miért is nem tudnak vagy akarnak ígérettel elköteleződni a szalézi lelkeségben.

2017-ben az Szalézi Munkatársak Egyesületének, Verzejben (Szlovénia) rendezett regionális konferenciája¹⁶ is foglalkozott ezzel a kérdéssel, hisz ez a probléma a környező országokban is ismert. Ma Európában általános jelenség, hogy nehezen köteleződnék el a fiatalok, akár házasságról, akár egyházi hivatásról vagy épp önkéntességről van szó. De nem nagy átfogó társadalmi elemzés volt a feladata a megbeszélésnek, hanem az, hogy megvizsgáljuk, hogy a szalézi munkatársak körében mi segíti a hivatásokat, melyek azok az eredményes módszerek, amelyek segítségével eljutnak a jelöltek az ígéretig, amivel elköteleződnék az egyházban.

A vezrzej konferenciát megelőzően a magyar tartomány csoportjait kérdeztük meg, hogyan látják a hivatások helyzetét közösségükben. Az alábbi kérdésekre ismét összesítve olvashatjuk a válaszokat:

Mi segíti az új hivatásokat?

- meghívás, személyes megszólítás és a személyes beszélgetések
- jó szalézi munkatársi és szerzetes közösség, mert ők fel tudják ragyogtatni a szalézi karizma szépségét és a közösségben élés örömét, a sokszínűség értékeit
- tanúságtételek: munkatársi lelkeség örömeinek, a munkatársak sikereinek megismertetése; - az elköteleződés/ígérettétel által az életünk szebb, teljesebb lesz;
- a közösségben végzett tevékenységeink megismertetése. a különböző rendezvényeken (egyházközösség által, szaléziak által, önkormányzat által szervezett programokon is)
- szórakoztató, szabadidős tevékenységek, és egyéb programok, amiken a felnőttek is részt tudnak venni, s a gyerekeik is jól érzik magukat
- a tágabb közösségben „látszódás” – akár különböző programok keretében, akár a média különböző felületeinek, eszközeinek használatával.

Mi akadályozza az új hivatásokat?

- az elmúlt évtizedekben nem volt meg a világiak között megélt lelkeség hagyománya, ezt most újra kell tanulnunk, újra kell építenünk
- lehet a munkatársak magas életkora
- a hívek elköteleződéstől való félelme, a lemondástól, kitartástól való félelem
- a „fogyasztó” közösség, aki inkább kapni szeretne
- önkéntes munkáktól való ódzkodás
- nem látják rajtuk a lelkesedést, az elköteleződés örömét, ill. nem tudjuk megmutatni, elmondani, hogy mit jelent számunkra az ígérettétellel való elköteleződés, miért jó nekünk, hogy a szalézi családba tartozunk.
- szülői példa és buzdítás hiánya
- szalézi szerzetesi jelenlét hiánya

Hogyan segíthetjük az új hivatások születését?

- imádkozzunk az új hivatásokért!
- példamutató életünkkel mások számára is vonzóvá tehetjük a szalézi lelkesületet
- megszólíthatóság és hitelesség
- összetartó, imádságos szalézi munkatársi közösség
- szalézi szerzetesek támogatása, a munkatársi hivatás ismertetése
- a „szalézi lét” megismertetése minél szélesebb körben

¹⁶ BÁNGI-MAGYAR, ANNA – SÁRVÁRI, MIKLÓS: *Szlovénia – Ami a sokszínűségben összeköt*, Szaléziak.HU 2017.11.26. <http://www.szaleziak.hu/article.php?t=szlovenia+ami+a+sokszinusegben+osszekot> (2018.03.04.)

- hírverés, nyilvánosság, megfelelő fórumok megtalálása, ahol beszélhetünk, tudósíthatunk magunkról, munkánk, lelkiségünk elismertetése a renden belül is
- szülők, volt animátorok, más aktív közösségi emberek megszólítása
- távlatokat, lelkiséget keresők meghallgatása, kísérése
- missziós lelkület

A hazai tartomány hat csoportjától kaptunk válaszokat, amelyekből kiderült, hogy a személyes kapcsolatokon alapuló, imádságos háttérrel rendelkező nyitott és közösségi feladatokat is vállaló csoportokhoz szívesebben csatlakoznak. „Az új csoporttagok alkotókká válnak, ettől válik gazdagabbá a közösség. Új tagok megújítják, színesítik a közösséget.” Tehát az új tagok a megújulást jelentik, miközben újabb lehetőségek nyílnak az apostoli küldetés megvalósítására, a szalézi örökségünk továbbadásra.

A magyar tapasztalatokhoz nagyon hasonlókról számoltak be a környező országok képviselői is. Mégis néhány pontra szűkíthetjük mindazokat az ajánlásokat, amelyeket Noemi Bertola, az Egyesület világszintű koordinátora segítségével gyűjtöttek össze a témában:

- személyesség és jelenlét: meghívás után figyelmes lelki vezetés és kísérés
- tevékenységeinkben környezetünk valós és sürgető kihívásaira válaszoljunk; a fiatalok kezdeményezéseit hagyjuk kibontakozni
- szerzetesek inspiráló jelenléte a laikusok között
- láthatóság: vállaljuk, hogy szalézi munkatársak vagyunk!
- közösségre szabott állandó formáció (képzés)
- Isten-kapcsolat erősítése, a személyektől való erős függés helyett
- a „minőségre” törekedjünk, ne a „mennyiségre”! – az új hivatások úgyszólván újabbakat fognak teremni.
- a szerzetesek képzésében helyet kell biztosítani a munkatársi hivatásról szóló ismereteknek

Noemi Bertola buzdítása még rövidebben fogalmaz: „Ne a társadalmat, a problémákat okoljuk a kevés hivatásért! Ilyen akadályok mindig lesznek. Imádkozunk, és bízunk a tartalmas formáció gyümölcseiben!”

3.) ÖSSZEFOGLALÁS

Helyzetfelmérésre vállalkoztunk. Igyekeztünk a hazánkban működő szalézi oratóriumok kapcsolatait felmérni. A belső hálózatok és a külső kapcsolatok jelenlegi állásából ki-kivonhatja a tanulókat, milyen eredményes módszerek segítségével jut el a szalézi szolgálat még több fiatalhoz, családhoz és rászorulóhoz. Ennek eredményeképpen nem csak az oratóriumok belső kommunikációja fejlődhet, hanem a külső szervezetekkel való együttműködés is intenzívebb lehet. De külön figyelmet kell az oratóriumokhoz kapcsolódó közösségek azon tagjaira is fordítanunk, akik lelkesen vállalkoznak közösségi munkára, de nem elkötelezettek a szalézi lelkiségben.

A szalézi animátorok és a szalézi munkatársak kapcsolatainak feltérképezése is sok lehetőséget hordoz. Az összegzésben igyekeztünk a válaszok bemutatása mellett megkeresni a szalézi lelkiségben a közös pontokat, kiemelt figyelmet fordítva az együttműködésre lehetőségeire. E gondolatok, vélemények segíthetnek, hogy megtanuljanak kicsit a „másik fejével gondolkodni”, jobban elfogadni másik kezdeményezéseit. Az egyes oratóriumok javát szolgálja, ha olyan alkalmakat teremtünk, ahol egymást személyesen is megismerhetik, és egyre több olyan közös projektet hozunk létre, ahol mindkét fél aktívan együtt dolgozik a szolgálat szellemében.

Üdvös lehet, ha további közös találkozókon (pl. Szalézi Család napja, kerekasztal beszélgetések vagy imaalkalmak) lehetőséget teremtünk a szalézi munkatársi életpálya bemutatására, az animátorok naprakész és dinamikus tevékenységeinek megismerésére, s nem utolsósorban, azon oratóriumok működésének megismertetésére, ahol a szolgálatot tevők belső kommunikációja jól működik. Ennek tartományi szintű háttere lehet a Szalézi Ifjúsági Mozgalom (SZALIM) és a Szalézi Munkatársak Egyesületének (MSZME) szorosabb együttműködése is.

Ezzel egyidőben a munkatársak keresik a szalézi lelkiségben azokat, akik majd esetleg szívesen elköteleződnek a Munkatársak Egyesületében. De a közös munkák során nem lehet elvárás a munkatársak részéről, hogy a volt animátorok majd automatikusan csatlakoznak hozzájuk. Ennek lehetőségét fel lehet kínálni, de inkább mindenkit támogatni kell abban, hogy a maga hivatását megtalálja az egyházban, akár a Szalézi Családon belül vagy kívül.

Ehhez mindenki számára nyitott, a fejlődés lehetőségét, távlatokat adó formációs alkalmakra van szükség, ahova a szalézi munkatársak meghívhatják az érdeklődőket, és elvárások nélkül, tapintatos kommunikációval ismertethetik meg ezt az evangéliumi utat. A különböző korosztályok közti párbeszédben is egymás mellé rendeltségre biztat a szalézi lelkiség, az életállapotból fakadó tapasztalatok átadására, nem okításra.

A hivatásgondozásban kiemelkedő szerepe van a szerzeteseknek is, hiszen sok fiatalembert és családot kísérnek, így ők is ajánlani tudják az egyéniségnek és képességeiknek megfelelő lelkiségi mozgalmakat. Ezért velük is jobban meg kell ismertetni a szalézi munkatárs lelkiségét, hogy hogyan is él a „szalézi világban”. S természetesen önmagában egy aktív szerzetesi közösség vonzása is elég ahhoz, hogy folyamatosan segítők köre vegye őket körül. Hogy ebbe egyre többen csatlakozzanak, a szalézi munkatársak is segíthetnek, egy-egy feladatra meghívva a tágabb közösség tagjait.

Az érett, saját elhatározásból születő új szalézi munkatársi hivatások újabb munkatársi csoportokat fognak eredményezni. Ezek önállóságát tiszteletben tartva, az őszi Munkatársi Fórumhoz hasonló alkalmak adhatnak lehetőséget a tapasztalatok megosztására, a szalézi lelkiségben való elmélyülésre, a lelki közösség megerősödésére.

A Szalézi Család tagjaiként közösen keressük korunkban azokat a jeleket, amelyek mutatják, hogy hogyan tudjuk elérni a rászoruló fiatalokat és családokat, s hogy a felmerülő igényekre hogyan tudnak a szalézi oratóriumok megfelelően válaszolni.

Szalézi munkatársakként keressük azokat a jeleket, amelyeket a szalézi animátorok, és más érdeklődők küldenek arról, hogy hogyan keresik a biztos pontokat a jelen társadalmi helyzetben, a mai

egyházban. Igyekeznünk kell, hogy a fogott jeleket megfelelően értelmezzük, és segítő szándékunkat, válaszainkat, ne életkorunk nyelvén, hanem korunk nyelvén fogalmazzuk meg.

S tegyük mindezt küldetésünkért, amelynek sikerét egységünk és összefogásunk biztosíthatja a Szalézi Családban. A Szalézi Család Chartája így fogalmaz:

„Don Bosco egész nevelői, lelkipásztori és alapítói tevékenységével tanúságot tett rendkívüli tehetségéről, amellyel felismerte minden ember adottságát és a bennük rejlő lehetőségeket, amellyel megértette a közös felelősségvállalás fontosságát a legfiatalabb munkatársaival is; amellyel összehangolta a legkülönbözőbb kompetenciákat az apostoli munkában; és mindenki számára az alkatának, rátermettségének és képesítésének megfelelő munkát tudott adni. Mindig is tudatában volt annak, mekkora szükség van az együttműködő szeretetre a nevelői és lelkipásztori szolgálatban, és szilárdan hitte, hogy a Szentlélek az egész Egyház javára támaszt karizmákat.

A csoportok egysége a küldetésben és a misszióért egyre nélkülözhetetlenebbnek látszik a nevelői és missziós munkában. Egyre sürgetőbb annak szükségessége, hogy az egyes tevékenységek között összefogás jöjjön létre, javaslatok szülessenek a keresztény élet különböző modelljeire és biztosítva legyenek a segítő szolgálatok is.

A közös munka növeli a tanúságtétel hatékonyságát, hitelesebbé teszi az Evangélium hirdetését, étellel telibb apostoli szeretetet ébreszt bennünk, segít elmélyíteni az egyes csoportok sajátos jellemvonásait, miközben megmutatja és megerősíti a Család identitását az egységben és a küldetésben.

Ezt kell megvédenünk és szükség esetén új megoldásokat keresnünk az együttműködésre, miközben tiszteletben tartjuk a különböző csoportok autonómiáját.”¹⁷

Végül örömünket és köszönetünket kell kifejeznünk, - az 5. oldalon található táblázatban szereplő közreműködőknek, munkacsoportjainak - hogy a közös munka ennek a tanulmánynak az elkészítése során megvalósult, inspiráló és tanulságos volt.

¹⁷ A Szalézi Család Karizmatikus Identitásának Chartája, Don Bosco Kiadó, Budapest, 2017. 19.